

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 48 (3219) 2011 NOVEMBER • LAPKRITIS 29 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$2

Antrą – su užkanda...

Daugeliui žmonių staiga patekti į kitą būseną yra patrauklu. O tai svaiginimasis alkoholiu ar narkotikais.

KAI patrauklumas dažnėja, žmogus jaučiasi nugalėtas, ir ne vienas tai priima be pasipriešinimo, nes gyvenimas tarp tų dviejų būsenų pradeda rodytis pilnesnis, nebegalvojant apie pasekmes arba to gyvenimo tyčinį trumpinimą, viską suvedant į paprastą, “praktišką” filosofiją – gyvenimas trumpas, todėl turi būti malonus. Alkoholio ar narkotikų vartojimo problema kol kas labai sunkiai sprendžiama. Neatrodo, kad galutinai galėtų būti įveikiama priimtais įstatymais, potvarkiais bei visais kitais draudimo ar baudimo būdais. Arba jokie įtikinėjimai dėl daromos žalos sveikatai ir visuomenei neveiksmingi dar ir dėl to, kad susilaukia įvairių aiškinimų. Vieni sutinka su skelbiama tiesa ir bando save pakeisti, išsigydyti nuo žalingo įpročio; kiti ieško argumentų svaiginimąsi pateisinti, nurodydami pavyzdžius girtuolių, kurie ilgai gyveno ar net buvo garsūs kūrėjai. O yra nemažai žmonių, kurie apie tai nenori nė galvoti ir nemato čia jokios problemos, įsitikinę, kad kiekvienas suaugęs žmogus turi teisę pasirinkti gyvenimo būdą, maistą, taigi ir gėrimus. Todėl iškyla priekaištų ir valstybei, kam leidžia potvarkius, stabdančius alkoholio vartojimą ir tuo diskriminuoja savo piliečius, kurie nepriitaria jokiems suvaržymams. Be abejo, šitokią pažiūrą remia alkoholinių gėrimų gamintojai ir platintojai. Ne kitaip buvo ir vyskupo M. Valančiaus blaivybės sąjūdžio laikais, kai karčemų savininkai rašė skundus net pačiam carui. O vis dėlto valdžia negali nesirūpinti savo piliečių sveikata, gerove ir tvarka – visais dalykais, kurie kenkia.

PARĖJĘS į leidyklą, Makarevičiaus kabinete išvyniojau iš “Sovetskaja Litva” degtinę ir, pasikvietęs direktorių Sigitą Bautrėną, nedelsdami išgėrėm. Abu išgertuvių bendrininkai nenorėjo patikėti, kad geriame iš premjero gautą kyšį. Po to persikėlėme į Vytauto pusrūsį ir ten Marytės Makarevičienės bei dukros Giedrės aplinkoje išgėrėm jau su užkanda ir antrą, o toliau jau sekė butelis iš Makarevičių resursų... (Juožas Vaitkus “Likimo juodraščiai”, Vilnius, 2008). Tai būdingas prie režimo prisitaikiusių kompartijos biurokratų gyvenimo vaizdelis okupuotoje Lietuvoje. Deja, jis tikėtų ir šių dienų laisvos Lietuvos valdininkų ir daugelio kitų gyvenimams apibūdinti. Išsilaisvinome iš okupacijos ir sovietizmo. Tauta pasuko žygiuoti kitu keliu; daugelis dalykų, nors ir palengva, keičiasi ir prisitaiko prie laisvųjų šalių sistemų. Bent stengiasi prisitaikyti, dažnai net apkaltinant sovietinį paveldą kaip kliūtį spartesniam žygiui į kitur. Tačiau negerovių, besidriekiančių per visus laikus, stabdyti lyg ir nesiryžtame. Mat jos pasislėpusios po įprasto gyvenimo būdo bei malonumų skraiste, tartum niekeno žemėje, išlieka neliečiamos. Besaikis ir nuolatinis, kone kasdienis, girtavimas tarp visų kitų negerovių turbūt bus pirmaujantis. Savižudybės, žmogžudystės, automobilių avarijos, muštynės, skyrybos, daug daug nelaimių siejasi su tuo nelemtu girtavimo įpročiu. Tai faktas. Rodosi, kad laisvam žmogui, savoje tėvynėje, reikėtų apsispręsti už kitokią gyvenseną, tuo net pabrėžiant, kad mes ne rusai, kuriems mūsų svaiginimasis buvo net politiškai naudingas. J. Vaitkaus aprašytas pavyzdys turėtų šį tą reikšti. ČS

Kryžiaus kelių bokštas Kennebunkport, ME, (lietuvių pranciškonų sodyboje). Arch. Jonas Mulokas
Ntr. Vytauto Maželio

Siunčiu jums žinią...

“Tėvynė – svarbiau už viską”

ZIGMAS TAMAKAUSKAS

Šių metų spalio mėnesio pabaigoje Vengrijos ambasados iniciatyva Vilniuje ir Kaune įvyko Vengrijos revoliucijos, kilusios prieš 55 metus – spalio 23 dieną minėjimai. Pirmasis minėjimo renginys vyko prie Aušros Vartų sienos įrengtos 2006 metais Atminimo lentos, kurioje lietuvių ir vengrų kalbomis įrašyti žodžiai: “Atmintiną 1956 metų Visų Šventųjų dieną Vilniuje, nepabūgus sovietų okupacijos, viešai buvo palaikyta Vengrijoje kilusi revoliucija. Garbė tiems, kurie parodė vienybę – siekti Lietuvos ir Vengrijos Nepriklausomybės...”. Vainiko padėjimo iš-

kilmėje kalbėjęs naujasis Vengrijos ambasadorius Zoltan Pecze sakė, kad po partizaninės kovos nuslopinimo Lietuvoje, 1956-aisiais Vengrijos revoliucija davė naują viltį Lietuvai... Dalyvavęs iškilmėje žinomas aktorius Tomas Vaisieta savo sodriu balsu paskaitė patriotinio turinio eiles, šlovinančias Laisvę ir pasiaukojimą. Gaila, kad šitame susibūrimo nesimatė mokyklinio jaunimo, kuriems šis minėjimas turėjo tapti gyva patriotinio ugdymo pamoka.

Tolesnis minėjimas su iškilmingu priėmimu tęsėsi “Naručio” viešbučio salėje. Joje dalyvavo mūsų krašte savo valstybėms atstovaujančių ambasadų atstovai,

mūsų seimo narių grupė, Vengrijos respublikos ambasados darbuotojai, nenuilstantis ir visada kilniai besirūpinantis abiejų respublikų dvasiniais ryšiais – Vengrijos ambasatoriaus patarėjas dr. Vytautas Grinius, žinoma profesorė Ona Voverienė, kvietiniai 1956 metų Vėlinių įvykių Lietuvoje dalyviai, kai kurie šalies ministrai. Nuskambėjus Vengrijos ir Lietuvos respublikų himnams, gražų žodį tarė Vengrijos ambasadorius Zoltan Pecze, pabrėždamas, kad “Vengrų revoliucija tapo mirtina komunizmo žaizda. Revoliucijos nuslopinimas sustabdė komunizmo ideologijos plitimą Vakarų Europoje”.

Nukelta į 5-ą psl.

Šiame numeryje

Trumpi pasakojimai – 2 psl.

Meilė Lukšienė – premijuota pedagogė – 3,7 psl.

Kas darytina? – 4 psl.

Aš akla, bet tikėjimas ne aklas! – 8 psl.

Susipažinkime su Bostono miestu – 10,11 psl.

Apie sportą ir politiką – 12 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

12185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). *USA* – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

RELIGINIAME GYVENIME

Niujorko lietuvių kova dėl Aušros Vartų šventovės išsaugojimo tęsėsi teisme. Š.m. lapkričio 15 d. byla svarstė aukščiausias Niujorko valstijos teismas Albany mieste. 2007 m. vasario 26 d. Aušros Vartų šventovė be įspėjimo uždaryta ir tuometinio Niujorko kard. Edward Egan įsakymu, ruošama nugriauti. Apie 40 min. trukusioje teismo sesijoje, 7 teisėjų kolegijai savo argumentus pateikė ir į jų klausimus atsakė AV parapijiečius ir Niujorko arkivyskupiją atstovaujantys advokatai. AV advokato H. Kresky teigimu, pagal Niujorko valstijos religinės korporacijos įstatymo 5-ą paragrafą parapijos yra religinės korporacijos. Parapijiečiai laikomi šios korporacijos nariais ir sprendžia šventovės turto (t.y. korporacijos turto) tvarkymo ir likimo klausimus. Ar griauti šventovės pastatą ar ne, nusprendžia parapijiečiai, o ne arkivyskupija, sakė advokatas. Teisėjų sprendimas bus istorinis – jis gali įteisinti parapijiečių legalią poziciją šventovės turto valdyje ir nulemti daugelio kitų šventovių likimą. Nėra nustatytos datos, kada bus paskelbtas teismo sprendimas.

Per Kristaus Visatos valdovo (Kristaus Karaliaus) iškilmę lapkričio 20 d. Vilniaus Bernardinų parapija atšventė 10 metų įsikūrimo sukaktį. Šia proga iškilmingas Mišias aukojo Vilniaus arkivyskupijos vysk. emeritas Juozas Tunaitis. Koncelebravo pirmasis Bernardinų šventovės rektorius kun. Benediktas Jurčys, OFM, jo misiją perėmęs kun. Julius Sasnauskas, OFM, pirmasis Bernardinų parapijos klebonas kun. As-

tijus Kungys, OFM, dabartinis klebonas kun. Arūnas Peškaitis ir kiti šioje parapijoje tarnaujantys broliai pranciškonai. Po Mišių visi kunigai tęsė bendravimą su parapijiečiais agapėje, kurios metu buvo rodomos nuotraukos iš parapijos gyvenimo nuo pat jos susikūrimo.

Tarptautinė žvejų diena buvo minima lapkričio 21 d. Šia proga visus pasaulio žvejus pasveikino Popiežiškoji keliautojų ir migrantų sielovados taryba, kurios sudėtyje veikia Jūros Apaštalavimo skyrius. “Jūrų Apaštalavimo” centrai sudaro pasaulinį tinklą ir jau daugelį metų rūpinasi žvejų sielovada ir parama. Popiežiškosios tarybos vadovai viešame pareiškime kreipėsi ir į tarptautines organizacijas bei kraštų vyriausybes prašydami parengti norminius standartus, kurie užtikrintų jų įdarbinimą, atlyginimus ir saugų maitinimąsi jūroje. Pagal JT Mitybos ir Žemės ūkio organizacijos FAO duomenis, maždaug 15 mln. žvejų visame pasaulyje dirba žvejybos laivuose su socialinėmis garantijomis arba be jų.

Į katalikybę perėjusiems anglikonams JAV steigiamas ordinariatas. Prašymus tapti katalikų kunigais yra pateikę 67 JAV anglikonų kunigai. Iš jų 35 yra suteiktas Tikėjimo Mokymo kongregacijos leidimas. Naujas normas nustatė pop. Benediktas XVI 2009 m. rudenį. Šių metų pradžioje buvo įsteigtas Walsinghamo Dievo Motinos asmeninis ordinariatas, savo teritorijos neturinti vyskupija, kurios nariais tampa į Katalikų Bažnyčią pereinantys Anglijos ir Velso anglikonai.

Taip kalbėjo Pranciškus asyžietis misionieriams:

“...Atraskite šaltinį ir atgaivinkite tą, kuris trokšta.

... Nusišypsokite ir šypsena padovanokite tam, kuris jos niekada neturėjo.

... Sukaupkite drąsą ir atiduokite ją tai sielai, kuri nemoka kovoti. Sugaukite saulės spindulį ir neškite jį į nakties vidurį.

... Paimkit ašarą ir padėkite ant veido tam, kuris niekada neverkė. Papasakokite gyvenimą kaip skambų posmą tam, kuris nesupranta. Atraskite meilę ir pasėkite, kad ji augtų žemėje.

... Paimkite kenčiantį už rankos taip, kad jis pajustų – gyvybė grįžta. Visa tai Jūs darote kasdien, nes tokia Jūsų misija...”

Manau, kad tai yra ir visų mūsų žmogiškoji misija. Gyventi, kad gyventų kiti...

Atsiuntė –

mons. **A. Svarinskas**

Trumpi pasakojimai

VINCAS KOLYČIUS

Tęsiame vėl tuos trumpus pasakojimus iš Bruno Ferrero knygučių. Kiekvienas pasakojimas tebūna lyg kokia piliulė, kurią patartina “išgerti” ir leisti, kad ji “ištirptų” mūsų mintyse.

Švento Pranciškaus pamokslas

Sykį eidamas iš vienuolyno šventas Pranciškus sutiko broli Dženeprą. Pranciškus labai mylėjo šį paprastą ir geraširdį brolių. Prisiartinęs prie jo pasiūlė: “Broli Dženeprai, eime kartu pamokslauti”. Tas brolis atsakė: “Mano tėve, juk žinai, kad esu neišprusęs. Koks gi iš manęs pamokslautojas?” Tačiau Pranciškus primygtinai jį kvietė ir brolis sutiko. Jie išvaikščiojo visą miestą, tylomis melddamiesi už tuos, kurie triūsė dirbtuvėse ir daržuose. Šypsososi vaikams, ypač neturtingiems. Pasišnekučiavo su senukais. Paglostė ligonių galvas. Padėjo moteriai nešti sunkius kibirus vandens.

Kai kelis kartus apsuko miestą skersai ir išilgai Pranciškus tarė: “Broli Dženeprai, dabar jau laikas grįžti namo”. “O mūsų pamokslai?” – paklausė brolis. “Mes jau pamokslavome. Mes jau pamokslavome”, – atsakė šypsodamasis šventasis.

Geriausias pamokslas esi tu pats...

Vizitas

Kasdien vidurdienį šventovės tarpduryje stabtelėdavo jaunuolis ir netrukus nueidavo. Vilkėjo jis languotais marškiniais ir apiplyš-

siais džinsais, kaip ir visi jo amžiaus jaunuoliai. Rankoje jis laikė popierinį maišelį su keletu bandelių pietums. Kartą kažką įtardamas, klebonas paklausė vaikiną, ką jis čia veikia? Nes šiais laikais būna žmonių, kurie vagia net šventovėje. “Ateinu pasimelsti, – atsakė jaunuolis”. “Pasimelsti..., kaip gali taip greitai pasimelsti?”– paklausė klebonas. “Kasdien vidudienį pasirodau šioje šventovėje ir tiesiog sakau: ‘Jėzau, tai aš – Jonas’. Paskui išeinu. Tai labai trumpa malda, bet esu tikras, kad Jis mane girdi”.

Netrukus, patyręs darbe sunkią traumą, vaikas buvo nugabentas į ligoninę ir paguldytas palatoje kartu su kitais ligoniais. Jo atvykimas pakeitė visą ligoninės skyrių. Po poros dienų vaikino palatoje ėmė burtis visi ligoniniai. Jauni ir seni rinkdavosi apie jo lovą, ir vaikas kiekvienam rasdavo padrąsinantį žodį ar tiesiog nusišypsodavo. Kartą vaikiną aplankė klebonas. Lydimas medicinos sesers priėjo prie jo lovos ir kreipėsi į jį: “Man sakė, kad esi labai sužalotas, o vis dėlto sugebi guosti kitus. Kaip tau tai pavyksta?” “Padedata, kuris mane lanko kiekvieną vidudienį”, – atsakė jaunuolis. “Bet vidudienį tavęs niekas nelanko”, – įsikišo medicinos sesuo. “O, Jis mane lanko kasdien. Sustoja palatos tarpduryje ir pasako: ‘Jonai, – tai aš – Jėzus’. Paskui išeina”.

Keli žodžiai

Jaunas išpuikęs riteris garsėjo nedoru ir palaidūnišku gyvenimu. Geraširdis vienuolis ragino jį susimąstyti apie tai, kad ateis valanda, kai teks stoti prieš Dievo teismą ir, kad riteris labai rizikuoja sunkiomis nuodėmėmis teršdamas savo sielą. “Aš nieko nebijau, – su panieka atšovė kariūnas, – žinau, kad Viešpats yra geras ir gailestingas. Pieš mirdamas ištarsiu kelis žodžius ir būsiu išgelbėtas. Pasakysiu jam: “Jėzau, pasigailėk, atleisk”. Vienuolis tik liūdnei palingavo galvą, o riteris kvatodamas tęsė toliau savo ydingą gyvenimą.

Vieną dieną, šėlstant didžiulei audrai, jis šuoliavo patvinusios upės krantu. Skubėjo į šventę. Tačiau blykstelėjęs žaibas išgąsdino arklį, šis pasibaidė ir nusviedė raitelį tiesiai į šniokščiantį upės sūkurį. Paskutiniai riterio žodžiai, ištarti prieš mirtį, buvo šie: “Kad tu nusprogtum, šlykštus gyvuly!”

Imti

Tėvas su sūneliu žingsniavo judria miesto gatve, kurioje viena priešais kitą buvo išsidėsčiusios parduotuvės ir prekybos centrai. Tėvas tempė plastikinį krepšį pilną pirkinių. Pažvelgęs į berniuką prabilo: “Nupirkau tau raudoną sportinį kostiumą, nupirkau tau judantį robotą, nupirkau tau futbolininko kepuraitę. Ką dar nori gauti?” “Paimk mane už rankos”, – paprašė vaikas.

Vilniaus katedra potvynio metu apie 1936 metus

Ntr. S. Sajausko

Meilė Lukšienė – premijuota pedagogė

Jungtinės Tautos (JT) minės lietuvis 100-sias metines

BNS žiniomis, lapkričio 9 d. Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) generalinėje konferencijoje Paryžiuje nuspręsta įtraukti lietuvių pedagogikos tyrinėtojos Meilės Lukšienės 100-ąsias gimimo metines į UNESCO 2012-2013 metais minimų datų sąrašą. Toks sprendimas priimtas, pasak Užsienio reikalų ministerijos, dėl reikšmingo jos vaidmens vystant modernią švietimo sistemą bei ugdamant demokratišką lietuvių visuomenę.

M. Lukšienė yra daugybės pedagogiką tyrinėjančių knygų autorė, dirbo mokytoja, universiteto dėstytoja, Vilniaus universiteto Lietuvių literatūros katedros vedėja. Sovietmečiu, apkaltinus nacionalizmą ir antisovietinę veiklą, ji buvo pašalinta iš universiteto, vėliau priimta į Pedagogikos mokslinio tyrimo institutą. M. Lukšienė buvo Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės narė bei viena iš Lietuvos švietimo reformos kūrėjų. 2004 metais M. Lukšienė buvo apdovanojama UNESCO Jano Amoso Komenijaus medaliu. Tai vienas prestižiškiausių UNESCO apdovanojimų, kuris skiriamas už ypač svarbius nuopelnus švietimo srityje.

Meilė Lukšienė-Matjošaitytė gimė 1913 m. rugpjūčio 20 d. Vienoje, mirė 2009 m. spalio 16 d. Vilniuje. Lietuvių literatūros tyrinėtoja, pedagogė, edukologė, habilituota socialinių mokslų daktarė, viena iš Tautinės mokyklos sampratos autorių kilusi iš garsios Lietuvos kultūros veikėjų giminės. Stasio Matjošaičio-Esmaičio (1877-1949) įdukra ir Julijos Biliūnienės-Matjošaitienės (1880-1978) duktė, Ingės Lukšaitės motina, Marijos Alseikaitės-Gimbutienės pusseserė.

1924-1931 m. dr. M. Lukšienė mokėsi Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje, 1931-1938 m. studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universitete Humanitarinių mokslų fakultete. Apgynė dvi disertacijas: humanitarinių mokslų daktaro ir socialinių mokslų habilituoto daktaro (edukologijos sritis). Po studijų dirbo gimnazijos mokytoja. Nuo 1944 m. Kauno valstybinio universiteto asistentė. 1951-1958 m. – Vilniaus valstybinio universiteto Istorijos – filologijos fakulteto Lietuvių literatūros katedros vedėja.

Vēlāu M. Lukšienei pa-

vyko gauti darbą Pedagogikos institute. Čia dirbdama ji parašė kapitalinius veikalus: „Lietuvos švietimo istorijos bruožai“, *Demokratinio ugdymo mintis, XVIII š. antroji – XIX š. pirmoji pusė*. Būtent šiame institute prabilta apie

Dr. Meilė Lukšienė

Lietuvos švietimo reformą, humanišką, atsakingą, pilietį ugdančią mokyklą kūrė. Be abejo, M. Lukšienė būtų daug nuveikusi tyrinėdama literatūrą, tačiau priverstinis jos posūkis į švietimą lietuvių kultūrai buvo labai svarbus. Ji nugyveno be galo turiningą, visavertį gyvenimą”, – *Lietuvos žinioms* po M. Lukšienės mirties sakė V. Zaborskaitė.

1959 m. dr. M. Lukšienė buvo priimta į Pedagogikos mokslinio tyrimo institutą (nuo 2001 m. Švietimo plėtotos centras), kuriame dirbo iki 1997 m. Ji pirmoji Lietuvoje moksliskai pagrindė demokratinio ugdymo metodologiją istorijos bei dabarties raidos aspektu. Jos moksliniai darbai pasižymi integraliu humanitarinių ir socialinių mokslų principu ir tebedaro didžiąją įtaką edukologijos plėtrai.

Dr. M. Lukšienė – solidžių knygų autorė ir bendraautorė. Mokslinę veiklą ji pradėjo kaip literatūros tyrėja. 1954-1955 m. parengė spaudai ir išleido savo motinos pirmojo vyro Jono Biliūno raštus (2 t. 1954-1955 m., 3 t. 1981-1982 m.), S. Daukanto (1955 m.), L. Jucevičiaus (1959 m., 1975 m.) raštų rinkinius. Parašė sintezes knygoms *Lietuvių literatūros istorija: Feodalizmo epocha* (1957 m. – bendraautorė), *Lietuvos mokyklos ir pedagoginės minties istorijos bruožai* (1983 m. – bendraautorė). Vėliau tyrinėjo švietimo istoriją ir pedagoginę mintį (*Demokratinė ugdymo mintis XVIII š. II p. – XIX š. I pusė* (1985 m.)), iškėlė švietimo istorijos svarbą (*Lietuvos švietimo istorijos bruožai XIX š. I pusėje* (1970 m.)), teigė, kad švietimas yra tautos kultūros dalis. 2000 m. pasi-

rodē jos knyga *Jungtys*.

Pedagogikos institute kartu su bendraminčiais 1988 m. M. Lukšienė prabilo apie Lietuvos švietimo reformą, humaniškos, atsakingą pilietį ugdančios mokyklos kūrimą. Ji, kaip viena iš autoritetingiausių Lietuvos mokslininkių, buvo išrinkta Lietuvoje kylančio judėjimo – Sąjūdžio – iniciatyvinės grupės nare. Pirmoji prabilo apie būtinybę keisti švietimą. Suvokė švietimo kaitą kaip pamatinę visuomenės atsinaujinimo misiją. Tą laiką dr. M. Lukšienė prisimindavo kaip patį gražiausią.

“Visi stovējome vienāme Baltijos kelyje, visi dirbome kitame Baltijos kelyje, dirbome jausdamiesi Europoje, ejome į humanistinę, demokratinę, o kartu ir tautos visuomenę, pasiryžę keistis, bet savu keliu – atviri pasaulio vertybėms ir suvokdami savo kultūrinį bendrumą”, – sakė ji.

Mokslininkė subūrė švietimo reformos grupę, buvo viena pagrindinių pirmosios nepriklausomos Lietuvos švietimo sampratos ir su ja susijusių švietimo dokumentų kūrėjų. Jos vadovaujamos darbo grupės suformulavo pagrindinius Lietuvos švietimo reformos tikslus, sukūrė naują švietimo viziją, kuri ir tapo pagrindu valstybės Švietimo reformos uždaviniams įgyvendinti (*Lietuvos švietimo reformos gairės* (1993 m.). Tuo metu ji suformulavo ir ugdymo idealą, kuriuo buvo pagrįstas naujasis mokyklinio ugdymo turinys (*Bendrojo lavinimo mokyklos programos* (1994 m. – bendraautorė). M. Lukšienė bendraudama, skaitydama keliomis kalbomis – lietuvių, lenkų, prancūzų, rusų, vokiečių, neformaliai intensyviai mokėsi iš įvairiausių pasaulio šalių literatūros, mokėsi ir su ja dirbę bei švietimo reformos dokumentus drauge kūrę koligos.

Už mokslo ir visuomeninę veiklą, nuopelnus valstybei dr. M. Lukšienei 1989 m. buvo suteiktas nusipelniusios mokslo veikėjos vardas. Ji buvo apdovanota pirmuoju Švietimo ir mokslo ministerijos Garbės ženklu, o 1994 m. – Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu, 2003 m. – Vytauto Didžiojo ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi, 2004 m. – Jano Amoso Komenskio medaliu už asmeninį indėlį mokslškai ir praktškai įtvirtinant švietimą, kaip valstybės kūrimo pagrindą.

Nukelta j 7-tä psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Kariuomenės šventė

Lietuvoje lapkričio 23 d. iškilmingai paminėta Kariuomenės diena. Jos išvokarėse karių ir jų šeimas pasveikino premjeras Andrius Kubilius. Iškilnėse Vilniaus Katedros aikštėje karių pasveikino prezidentė Dalia Grybauskaitė ir krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė.

Apžvelgdamas kariuomenės veiklą 2011 m. kariuomenės vadas gen. lttn. A. Pocius išskyrė karinių pratybų gausą. Šiais metais daugiausia dėmesio skirta ginkluotųjų pajėgų struktūrai gerinti, koviniam rengimui.

Privalomąją karo tarnybą atlikę kariai atnaujinti karinių įgūdžių nebuvo šaukiami nuo 2002 m., o kitamet tokioms pratyboms planuojama pakviesti apie 400 asmenų. Kariuomenė taip pat rengė pagrindinius karinius mokymus karo prievolinkams. Įsigaliojus Karo prievolės įstatymo pataisoms nuo rugsėjo 1 d. jaunuoliams, baigusiems pagrindinius karinius mokymus, bus taikomos skatinamosios priemonės. Bus kompensuojama dalis studijų kainos, teikiama pirmenybė stojant į valstybės finansuojamas studijų vietas, parama įsidarbinant.

Gražino biudžeta

Lapkričio 24 d. seimas baigė pirmąjį 2012 m. biudžeto projekto svarstymą ir gražino jį vyriausybei tobulinti. Toliau seimas dokumentą svarstys gavęs vyriausybės pataisais – vėliausiai po dviejų savaitių. Valstybės pajamų ir išlaidų planą tyręs Biudžeto ir finansų komitetas nesiūlo didinti pajamų ar mažinti išlaidų.

Tačiau įvertinęs pateiktus argumentus ir apsvarstęs seimo narių, valstybės institucijų ir įstaigų prašymus padidinti paskyrimus, komitetas siūlo vyriausybei įvertinti 182,9 mln. litų vertės pasiūlymus, kuriuos būtų galima finansuoti iš biudžeto, bet tik perskirstant lėšas, o ne numatant jas papildomai. Komitetas siūlo nemažinti numatytų išlaidų seimui kiek daugiau nei 1 mln. litų.

Siemet, skirtingai negu anksčiau, parlamentarai pasiūlė įvairioms reikmėms numatyti itin didelį papildomą finansavimą – jie pateikė 4.95 bln. litų vertės pasiūlymų. Nurodant, iš kur paimti lėšų, siūloma mažinti valstybės skolos aptarnavimo, valstybės valdymo, turtui isi-

gyti numatytas išlaidas, valstybės investicijas, neskirti lėšų teisėjų nesumokėtoms atlyginimo dalies kompensavimui.

Atsiimta 90 mln.

Nacionalizuoto banko “Snoras” klientai iki lapkričio 24 d. atsiėmė apie 90 mln. litų, Lietuvos banko valdybos pranešimu. Tai apie 20% sumos, kurią indėlininkai teoriškai galėjo atsiimti lapkričio 17. Padėtis visuose šalyje veikiančiuose komerciniuose bankuose ir toliau išlieka pastovi. Pabrėžiama, kad indėliai niekur nedings. Praėjus parai po veiklos sustabdymo Centrinio banko valdyba panaikino kai kuriuos “Snoro” veiklos apribojimus – banko klientai gali iš bankomatų išsigryninti iki 500 litų per dieną.

Lietuvos generalinė prokuratūra paskelbė tarptautinę buvusių nacionalizuoto banko “Snoras” pagrindinių akcininkų Rusijos piliečio Vladimiro Antonovo ir Lietuvos piliečio Raimondo Baranausko paiešką. Teismas jiems skyrė suėmimą. Abu buvę banko vadovai pripažinti įtariamaisiais dėl turto pasisavinimo stambiu mastu, dokumentų klastojimo, R. Baranauskas – ir dėl apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo, piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, teigia gen. prokuratūra.

68.1% “Snoro” akciju turējusiam, “Latvijas Krajbanka” bendrasavinīnkui V. Antonovui ītarimus lapkričio 22 d. pateikē Latvijos teisēsauga. Latvijos finansų ir kapitālo rinkos komisija lapkričio 21 d. sustabdē “Latvijas Krajbanka” veiklā, jo balanse pasigēdusi mažiausai 100 mln. latų (500 mln. litų), sustabdē jo valdybos ir tarybos īgaliojimus bei paskyrē laikinuosius valdytojus.

Mažai lėšų uždarymui

Europos komisijos (EK) siūlymas Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymui 2014-2017 m. skirti 210 mln. eurų (725.1 mln. litų) yra nepriimtinas, pareiškė premjeras Andrius Kubilius, nes kyla abejonių dėl jo atitikimo Lietuvos stojimo sutartyje nustatytiems išpareigojimams. Narystės sutartyje pripažinta, kad IAE uždarymas yra išskirtinis atvejis ir nepakeliama našta Lietuvai, neatitinkanti šalies ekonominio pajėgumo, išpareigota skirti atitinkamą finansinę paramą AE uždarymui.

BNS žinios

Kas darytina?

Alkoholio kontrolės politikos žinovas Thomas Babor: reklamos draudimas padės sumažinti alkoholio vartojimą

“Tik blaivi tauta gali išlikti” (Vydūnas)

2011 m. spalio 21-23 d.d. Vilniaus savivaldybėje įvyko tarptautinės organizacijos Šiaurės šalių narkotikų ir alkoholio tinklo (NordAN) metinė konferencija. Konferencijoje pranešimus skaitė, gerą patirtimi dalinosi, apskrito stalo diskusijoje Lietuvos respublikos seime dalyvavo vienas svarbiausių pasaulyje alkoholio kontrolės politikos žinovų prof. Thomas Babor (JAV). Su profesoriumi kalbėjosi Nijolė Goštautaitė.

– Alkoholio pramonė ir dalis politikų tvirtina, kad kol kas nėra tiksliai žinoma, kas veiksminga ir kas neveiksminga alkoholio kontrolės politikoje, tačiau pabrėžia, kad draudimai neveikia. Kaip yra iš tiesų?

– Draudimai ir kontrolės priemonės alkoholio ir narkotikų kontrolėje yra veiksmingos. Reikia pastebėti, kad rekomenduojamų alkoholio kontrolės politikos priemonių veiksmingumas yra įrodytas solidžiuose tyrimuose, aprašytas moksliniuose straipsniuose. Tuo tarpu, narkotikų kontrolėje naudojamų priemonių mokslinis pagrindimas yra šiek tiek silpnesnis. Taigi, kaip sumažinti alkoholio sukeltą žalą žinome labai gerai, o apie narkotikus – kiek mažiau. Alkoholio pramonė tvirtina, kad mokslo tyrimų duomenys yra prieštaringi, jų nepakanka. Tai tėra ta pati tabako pramonės prieš 20 m. naudota taktika – prikurd abejonių. Ši taktika skirta vieninteliui tikslui: vilkinti išties veiksmingų priemonių taikymą valstybės alkoholio kontrolės politikoje. Pastarosios bus anksčiau ar vėliau įgyvendintos, nes yra mokslškai pagrįstos ir išties veiksnios, bet ši dirbtinių abejonių kūrimo taktika padeda kuriam laikui išlaikyti alkoholio pramonės pajamas.

Siekiant sumažinti alkoholio sukeltą žalą visuomenėje, reikia sumažinti alkoholio vartojimą. Mokslo tyrimų pagalba yra žinoma kokios alkoholio kontrolės politikos priemonės veiksmingiausios: tai priemonės, kurios didina alkoholio kainą (įvairios mokesčių formos), mažina prieinamumą (pardavimo laiko, teisėto įsigijimo amžiaus ribojimai ir pan.). Kai kuriuos draudimus įgyvendinti yra palyginus nebrangu, kiti – brangesni.

– Žinomi ir neveiksmingi metodai ...

– Neabejotinai. Visiškai neveiksmingos yra mokyklose vykdomos mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą programos, neveiksmingos ir socialinės veiklos ir vajai visuomenėje. Tačiau būtent šioms priemonėms palankiausia yra visuomenės nuomonė; jos laikomos labiausiai priimtinos. Šias priemones labiausiai mėgsta ir politikai, ir alkoholio pramonė.

Informacijos teikimas, mokymai gali trumpam teigiamai paveikti žinias ir požiūrius, bet poveikis yra trumpalaikis, neišliekantis. Šiuo metu neturime finansiškai prieinamų ir ekonomiškai apsimokančių mokymo būdų, kurie pakeistų alkoholio vartojimo elgesį. Esant galimybėms ir norui galima ir mokyti, ir vykdyti veiklas, bet jos negali tapti draudžiančių ir ribojančių politikos priemonių pakaitalu, kaip dažniausiai ir siūloma. Požiūrį pakeisti yra lengviau nei elgesį.

– Akivaizdu, kodėl pramonė ragina rinktis neveiksmingas alkoholio vartojimą mažinančias priemones. Kodėl visuomenei ir politikams jos yra patrauklios?

– Intuityviai šios priemonės atrodo patrauklios, logiškos ir pagrįstos, netgi savaime suprantamos. Žmonės, kurie jas kuria ir įgyvendina dažnai yra atsidavę savo darbui, padeda sukurti pojūtį, kad kažkas daroma siekiant spręsti visuomenės problemas. Be to, į šį darbą įsitraukia svarbios visuomenei profesinės grupės: gydytojai, mokytojai, politikai, kurie tokiu būdu parodo savo veiklą. Nemažai yra ir inercijos. Lengviausia daryti tai, ką darėme iki šiol.

– Įgyvendinant kontrolės priemones, draudimus, dažnai sakoma, kad jos yra skirtos pasisaujojimui, jos nukreiptos į tuos, kurie dar nevartoja. Ar alkoholio kainos didinimu ir prieinamumo mažinimu galima paveikti žmones, kurie žalingai geria jau dabar?

Tikrai galima. Alkoholio vartojimas yra lankstus kainos požiūriu: esant didesnei kainai, vartojama mažiau, mažesnei – daugiau. Ir tai tinka visiems: ir tiems, kurie tik pradėjo vartoti, ir tiems, kurie yra priklausomi nuo alkoholio. Didesnė kaina – sumažina vartojimą. Kita vertus, kainos didinimas padidina nelegalaus alkoholio patrauklumą ir kontrabandą, o tai sukelia savas problemas. Bet jas galima spręsti kitais būdais. Noriu pabrėžti, kad net ir su nelegaliu alkoholiu – didesnė kaina užtikrina, kad geriama bus mažiau.

Įdomu tai, kad padidinta kaina, net kai kuriuos alkoholikus motyvuoja gydytis. Taip daugelyje šalių nutiko su žmonėmis, priklausomais nuo tabako: padidinus mokesčius ir didėjant cigarečių kainai, dalis žmonių nusprendė mesti rūkyti, nes tai tapo pernelyg brangu. Svarbu ir tai, kad geriantys daug ir žalingai veikia ir palyginus nedaug geriančių žmonių elgesį. Jeigu visuomenėje yra daug smarkiai geriančių žmonių, tai pratina prie girtavimo visus. Socialinių tinklų tyrimai parodė, kad tose žmonių grupėse, kur geriama daug ir žalingai, vienam asmeniui reikšmingai sumažinus išgeriamo alkoholio kiekį, jo aplinkos žmonių suvartojamo alkoholio kiekis irgi sumažėja. Mūsų elgesys daro įtaką artimai socialinei aplinkai.

– O kiek svarbu yra gydyti

priklausomybės sutrikimus?

– Priklausomybės sutrikimų gydymas – tai viena iš veiksmingų priemonių sumažinti priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimą visuomenėje. Tyrimai vėlgi rodo, kad šalyse, kur priklausomybės ligų gydymas yra prieinamas, kur sveikatos priežiūros sistema yra gerai išvystyta – alkoholio ir narkotikų vartojimas yra paplitęs mažiau. Svarbu nepamiršti, kad vien gydimu nepajėgsime išspręsti tokios visuomenės sveikatos problemos kaip priklausomybė ir priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimas. Tiesiog, ši intervencija yra labai brangi. Vien tik gydant, tarkim, nuo alkoholio priklausomus asmenis, bet nesprenžiant alkoholio vartojimo paplitimo visuomenėje problemos, sveikatos priežiūros sistema rizikuoja patirti bankrotą. Nespėsime gydyti vis naujų priklausomybės atvejų. Šiuo metu yra nemažai veiksmingų priklausomybės gydymo būdų – socialinių, psichologinių, psichoterapinių ir medikamentinių, nei vienas iš jų nėra patikimai veiksmingesnis nei kiti – bet visi jie yra ilgalaikiai ir pakankamai brangūs. Todėl būtina veikti abiem kryptimis: gydyti priklausomus žmones, padedant jiems nutraukti vartojimą, ir mažinti vartojimo paplitimą visuomenėje. Taip pat svarbi yra ne tik pirminė alkoholio vartojimo pasauga, ne mažiau svarbu yra antrinė – ankstyva žalingo alkoholio vartojimo diagnostika ir veiksminga pagalba šioms asmenims.

– Priklausomybė TLK-10 ir DSM-IV priskiriama psichikos sutrikimams. Ar jūsų nuomone priklausomybė yra liga?

– Formaliai priklausomybė priskiriama sutrikimams. Priklausomybė išties sudėtingas reiškinys. Tai reiškinys, kuriam ypatingai svarbus tarpdisciplininis požiūris. Manau, kad priklausomybei suprasti ir paveikti tinkamiausia šiuo metu yra visuomenės sveikatos sritis. Vertinant priklausomybę tik siauru medicininio požiūriu dažnai pamirštami socialiniai, psichologiniai bei sveikatos politikos po-

žiūriai. Todėl tiek priklausomybės sutrikimų mokslo tyrimuose, tiek gydyme verta remtis būtent visuomenės sveikatos mokslo pavyzdžiais. Visuomenės sveikatos sritis aprėpia įvairius biologinius, psichologinius ir socialinius sutrikimų aspektus.

– Koks yra mokslo vaidmuo?

– Mokslas pateikia įrodymus apie veiksmingas ir neveiksmingas kontrolės priemones. Mokslas padeda geriau suprasti priklausomybės reiškinį ir sukurti veiksmingus pagalbos būdus. Tačiau labai svarbu atkreipti dėmesį ir diskutuoti apie tai, kad mokslas gali būti naudojamas neetiškai. Ypač neetiška yra naudoti mokslą kuriant alkoholinius gėrimus, skatinančius jaunos žmonės įprasti prie alkoholio vartojimo. Gerai žinome iš ilgametės kovos dėl tabako pramonės kontrolės: mokslininkai uždaroje laboratorijose kūrė naujus skonius, manipuliavo nikotino kiekiu cigaretėse, eksperimentavo naudodami įvairius priedus tam, kad sukurtų kuo labiau priklausomybę skatinančias cigaretes. Alkoholio ir tabako pramonės naudoja panašią taktiką. Yra tyrimų rodančių, kad išgeriamo alkoholio kiekis priklauso ir nuo gėrimo skonio. Tai ypač aktualu, kalbant apie sidrą, alaus ir kitus kokteilus. Žmonės darosi vis atsargesni domėdamiesi valgomu maistu, tačiau retai pagalvoja, kad alkoholio gamintojai neprivalo etiketėje nurodyti produkte esančių priedų.

– Ką manote apie Lietuvos pastangas sumažinti alkoholio vartojimo paplitimą?

– Esu Lietuvoje ne pirmą kartą. Kiek galėdamas stengiuosi palaikyti Lietuvos nevyriausybinių organizacijų ir valstybės institucijų pastangas mažinti alkoholio vartojimą ir jo sukeltą žalą. Džiugina, kad Lietuvoje vis dažniau taikomos mokslo įrodytos veiksmingos kontrolės priemonės. Reklamos draudimas – veiksminga alkoholio kontrolės politikos priemonė. Sveikinu Lietuvos valdžios institucijas, išdrįsusias pasirinkti visuomenės sveikatą: įtvirtinusias įstatyme reklamos draudimą. Nesustokite, judėkite į priekį.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

Siunčiu jums žinią...

Nepaprastasis ir įgaliotasis Vengrijos respublikos ambasadorius Zoltan Pecze su mokytoju Zigmu Tamakausku, ambasados asistente Juste Strakšaite ir minėjimo dalyve Aldona Grigaitiene Kauno tremties ir rezistencijos muziejuje

Atkelta iš 1-mo psl.

Čia pat ambasadorius prisiminė ir tuomet labiausiai matytą už buvusios Sovietų Sąjungos sienų lietuvių solidarumo demonstraciją, sveikinusių per Vėlinių įvykius Vilniuje ir Kaune Vengrijos revoliuciją. Tuo pačiu jis pasidžiaugė, kad 1991 metų sausį jau vengrai galėjo ištiesti pagalbos ranką lietuviams, atsiuntę savo humanitarinę pagalbą ir gydę į Vengriją atvežtą sužeistą lietuvių laisvės kovotoją. Priėmimo taip pat kalbėjo ambasadoriaus pavaduotoja Zsafia Barkaszi-Nogradi, Lietuvos respublikos seimo narė, sovietų kalėjime nukankinto Lietuvos partizanų karių pajėgų vado Adolfo Ramanausko-Vanago dukra Aukšė Ramanauskaitė-Skokauskienė ir kt.

Prieš akis vėl praslenka matyti viename filme vaizdai – sovietinės kariaunos žiaurumas, vengrų tautos pasiaukojimas. Vengrų tauta beveik plikomis rankomis kovojo su tais pačiais riaumojančiais tankais, kaip ir Lietuva 1991 metų žiemą. Vengrijoje net paaugliams – vadintiems “Budapešto vaikams”, sovietų nurodymu už dalyvavimą revoliucijoje buvo skelbiamos mirties bausmės, kurios buvo vykdomos kalėjimuose sulaukus 18 metų sukakties. Klatingai

nužudytas ir tuometinės Vengrijos vyriausybės vadovas Imrė Nagy. Tūkstančiai žmonių žuvo nuo sovietinių kulku malšinant revoliuciją. Tačiau dar devynioliktojo amžiaus pirmoje pusėje vengrų tautos

Kalba 1956 metų Vėlinių įvykių dalyvis Zigmus Tamakauskas

didžiojo poeto Šandoro Petefio įžiebtos laisvės dvasios jokios kulkos negalėjo sunaikinti.

Spalio 26 dieną šis prasmingas minėjimas nusikėlė ir į Kauną. Čia jis vyko Senosiose miesto kapinėse prie Atminimo lentos, skirtos 1956-ųjų Vengrijos revoliucijai ir Kauno vienybės demonstracijai. Šiame renginyje taip pat kalbėjo Vengrijos respublikos ambasadorius Zoltan Pecze, ir ėjęs tuo metu miesto mero pareigas Kęstutis Kriščiūnas. Žodį tarė ir 1956 metų Vėlinių įvykių dalyvis, miesto

Švietimo tarybos narys ir Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos Švietimo komiteto pirmininkas Zigmus Tamakauskas. Jis prisimindamas anuos įvykius pasveikino čia gausiai susirinkusį mokyklinį jaunimą, padėkojo Vengrijos ambasadai už šį jau virtusį prakilnia tradicija, organizuojamą renginį, už saugomą Atmintį.

Kauno Stasio Lozoraičio vidurinės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojų Vidos Zulonaitės ir Viktorijos Masiūnienės, laikydami rankose Lietuvos ir Vengrijos valstybinės vėliavėles, atliko savo parengtą patriotinio turinio programėlę, kuriai gausiais plojimais pritarė atvykę iš gretimos Vinco Kudirkos progimnazijos bei Dariaus ir Girėno gimnazijos moksleiviai. Programą atlikusius Stasio Lozoraičio vidurinės mokyklos mokinius savo paruoštais skanėstais pagal vengriškus receptus pavaišino kulinariniais gabumais ir atidumu garsėjanti Vengrijos ambasadoriaus žmona Eszter Gazso. Šį jos gerumą dar ilgai prisimins šios mokyklos mokiniai.

Prisiminėme Vengrijos himno autoriaus Kiolcsey Ferenc žodžius: “Siunčiu Jums žinią iš keturių mažų žodžių, įrašykite juos giliai į širdį, įdeinkite savo atmintyje ir prieš mirtį savo sūnui perduokite kaip palikimą: TĖVYNĖ – SVARBIAU UŽ VISKĄ”.

Savo programėlę atlieka Kauno Stasio Lozoraičio vidurinės mokyklos mokinių grupė

KANADOS ĮVYKIAI

Ribojimai Iranui

Kanados vyriausybė pritarė JAV ir D. Britanijos vyriausybių sprendimams taikyti naujus, daug griežtesnius ribojimus Iranui. Jungtinių Tautų atominės energijos agentūros nuomone, Iranas, prisidengdamas atominės energijos būtiniais poreikiais, toliau siekia gaminti branduolinius ginklus. Pagal didžiųjų pasaulio valstybių susitarimą Iranui ribojami bet kokie ryšiai su pasaulio bankais bei finansinėmis organizacijomis. JAVgriežtai uždraudė parduoti Iranui naftos gavybos ir perdirbimo įrangą bei technologijas. Kanada draudžia bet kokius finansinius sandorius ir atsisakymus už prekes bei paslaugas ne tik Kanados įstaigoms ir gyventojams, bet ir užsienyje esantiems kanadiečiams. Leidžiama persiųsti mažesnes nei \$40,000 asmenines perlaidas Irane gyvenantiems šeimoms nariams.

Kanada laimėjo palankų Pasaulio prekybos tarybos sprendimą dėl mėsos gaminių žymėjimo. Pasaulio prekybos taryba pripažino, kad amerikiečiai neturėtų naudoti COOL (*Country of Origin Labeling*) programos. Dėl tokių veiksmų Kanados gyvulių augintojai prarado daug pelno. JAV vyriausybė 2008 metais nusprendė pardavimo reklamoje žymėti parduodamo mėsos gaminių kilmę. Kanadiečių gyvulių augintojų gaminiai pabrango ir sumažėjo jų perkamumas, jie patyrė daug nuostolių.

Ontario provincijos parlamento pirmininku – 41-uoju parlamento istorijoje – išrinktas liberalų partijos atstovas Dave Levac, aplenkęs kitus du varžovus. Parlamento pirmininkas paprastai vadovauja posėdžiams, užtikrina darbo veiksmingumą ir teisėtumą, sprendžia partinių grupių ar valdančiosios partijos ir opozicijos ginčus. Labai svarbaus balsavimo atveju parlamento vadovas gali balsuoti ir nulemti vieno ar kito įstatymo priėmimą. Liberalams, kurie parlamente iš 107 vietų turi 53, labai svarbus jo balsas.

Iš savo pareigų pasitraukė Kanados skautų organizacijos vadovė Janet Yale. Savo atsistatydinimo laiške ji nurodo, kad nenorinti dirbti toliau, nes išryškėjo filosofinių skirtumų dėl veiklos krypčių ir būdų. Paskutiniu metu Kanados skautų

organizacijoje CBC žurnalistai atskleidė nederamo seksualinio elgesio atvejų ir bandymų juos nuslėpti. Dėl šių priežasčių teismuose yra 24 finansiniai ieškiniai organizacijai. Iš jų trylika atvejų, kai skautų organizacijos ir asmenų slapto susitarimu neviešinami nusikaltimai ir gautos išmokos nukentėjusiems.

Toronto policija iškeldino iš St. James parko *Occupy Toronto* protestuotojų palapines. Ši stovykla, kurioje per 5 savaites buvo pastatyta per 200 įvairių palapinių, tapo neaiškių asmenų, neretai benamių ir narkomanų prieglauda, prarado savo veiksmingumą. Daugelyje Kanados miestų vadinamieji protestuotojai prievarta iškeldinami iš parkų ir aikščių dėl antisanitarinės būklės ir priešgaisrinių pažeidimų. Teisėsaugos organizacijos pripažįsta, kad nedidelėms grupėms protestuotojų negalima daryti išimčių ir leisti pažeidinėti viešąją tvarką ir bendrabūvio įstatymus. Daugelis protestuotojų paliko stovyklavietes taikiai, vengdami susidūrimo su policija, tik keletas prisirakino prie medžių ar palapinės stulpelių. Prieš 5 savaites kilęs tarptautinis judėjimas už socialinį teisingumą blėsta, nes neturi vieningos programos bei vadovų.

Ontario liberalų vyriausybė paskelbė, kad bus ištesėtas rinkiminis pažadas dujų jėgainę iš Mississaugos perkelti kitur. Jie sustabdė jėgainės statybos darbus. Kiek kainuos pažeista sutartis ir jau beveik įpusėtos statybos perkėlimas į kitą vietą, vyriausybė neskelbia. Kritikai pranašauja, kad didžiulės perkėlimo išlaidos bus padengiamos vartotojų sąskaita, didinant mokesčius ar dujų tiekimo kainą.

Daugiau kaip pusė apklaustų kanadiečių tvirtina, kad jie pasiruošę mokėti papildomą važiavimo mokestį už naujus patogius kelius, tiltus ar tunelius. Trumpesnė ir saugesnė kelionė į darbą yra verta šių išlaidų – \$3 per dieną. Dabar Kanadoje tik 18-oje punktų renkamas kelio mokestis. Tačiau jei tektų mokėti už važiavimą senesniais keliais, daugelis vairuotojų nesutiktų. Apklausos dalyvių nuomone, kelio mokestis turėtų būti renkamas tik už naujus, patogius ir saugesnius kelius, tiltus ar tunelius. SK

MŪSŲ TĖVYNĖJE

KNYGŲ SOSTINĖ?

Vilniaus miesto savivaldybė lapkričio 24 d. nutarė teikti paraišką tapti “Pasaulio knygų sostine 2014”. Tie metai pasirinkti todėl, kad jie paskelbti Kristijono Donelaičio metais, tuomet sukaks 300 metų, kai gimė žymiausias lietuvių literatūros kūrėjas. Pasaulio knygų sostinės suteikimas paskatintų visuomenės raštingumą ir skaitymą, lietuvių literatūros leidybą ir sklaidą, valstybinius bei miesto tęstinius ir naujus literatūros, knygos meno ir leidybos projektus. Tokią programą pretendentai turi pateikti iš anksto. Jei Vilniui bus suteiktas knygų sostinės statusas, projektą su komanda valdytų Lietuvos leidėjų draugija. Pasiūlymus programai “Vilnius – pasaulio knygų sostinė 2014” iki gruodžio 17 d. kviečiamos teikti bendruomenės, jaunimo organizacijos, atskiri kūrėjai. Pasaulio knygų sostinė – tai statusas, kurį Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (UNESCO) kartu su Tarp-tautine leidėjų draugija suteikia konkurso tvarka atrinktam pasaulio didmiesčiui ir galiojantis 1 metus.

RŪPI PREKYBA ŽMONĖMIS

Vidaus reikalų ministerija planuoja, kad 2013 m. Lietuvai pradėjus pirmininkauti ES, projektas dėl priverstinio darbo bus pristatytas tarptautinėje konferencijoje Vilniuje. VRM Visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimo skyriaus duomenimis, Lietuvoje iki šiol teismo nėra pasiekusi nė viena baudžiamoji byla dėl šių nusikaltimų, nors tyrimai buvo atlikti. Šiemet dėl prekybos žmonėmis atliekama 11 tyrimų, pernai jų buvo aštuoni. Vilniuje lapkričio 8 d. vyko apskritojo stalo diskusija “Bendradarbiavimas Baltijos jūros regione – nusikalstamumo užkardymo iniciatyvos”. Pareigūnų teigimu, lietuviai nuo priverstinio darbo dažniausiai nukenčia Jungtinėje karalystėje, Ispanijoje, Čekijoje, Vokietijoje, Skandinavijos valstybėse. Dažniausiai priverstinio darbo aukomis tampa vyrai, bet nukenčia ir moterys. Migrantis nusikalstamai įdarbinti stengiamasi dažniausiai žemės ūkyje ir tuose darbuose, kurie tarp vietos gyventojų nėra populiari. Prekybos žmonėmis privers-

tiniam darbui tyrimas vyksta taip pat Suomijoje, Švedijoje, Estijoje, Danijoje, Islandijoje, Latvijoje, Norvegijoje ir Vokietijoje.

UŽDRAUSTOS IŠMALDOS

Lapkričio 24 d. Vilniaus miesto savivaldybės taryba patvirtino naujas miesto Tvarkymo ir švaros taisykles, kuriose nurodyta, kad aukoti ir prašyti išmaldos gatvėje draudžiama. Nuo šiol vilniečiai nepasiturintiems žmonėms centų dovanoti galės tik šventovėse ir per specialius renginius, o gatvėje į indelį vargšui įmetęs kelis centus pažeis miesto tvarką. Miesto politikai mano, kad gatvėse išmaldos prašantys elgetos gadina sostinės įvaizdį, gyventojams kelia nepasitenkinimą. Esą jie erzina ir Vilniumi pasigrožėti atvykstančius užsieniečius.

LĖŠOS PUNSKO MOKYKLOMS

Lietuvos vyriausybė lapkričio 23 d. pranešė skyrusi 350,000 litų Lenkijos Punsko savivaldybės mokykloms, kuriose ugdoma lietuvių kalba, finansuoti. Lėšos skirtos yra mokyklų išsaugojimui bei sąlygų mokytis lietuvių kalba sudarymui. Numatytas finansavimas sudarys galimybę įgyvendinti 1-9 klasių ugdymo programas lietuvių kalba Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinėje mokykloje ir gimnazijoje, Navinykų, Pristavonių, Vidugirių pagrindinėse mokyklose. Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinėje mokykloje bei gimnazijoje, Navinykų, Pristavonių, Vidugirių pagrindinių mokyklų klasėse mokosi 330 mokinių. Iki šiol tiesioginės finansinės paramos Lietuva Lenkijoje veikiančioms mokykloms neskirdavo, o remdavo jas vadovėliais, kompiuteriais, metodine pagalba. Tik nevalstybinei Seinų mokyklai buvo skiriama daugiau paramos per Antano Baranausko fondą. Lenkijos valdžia žada svarstyti galimybę didinti finansavimą lietuviškoms mokykloms Lenkijoje, tačiau pakeitimai numatomi tik nuo 2013 m. Per pastaruosius 10 metų Lenkijoje buvo uždaryta pusė lietuviškų mokyklų. Lietuvos ambasados Lenkijoje duomenimis, Lenkijoje gyvena apie 15,000 lietuvių kilmės žmonių, daugiausia – šiaurės rytuose.

BNS žinios

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos Šv. Elzbieta's draugijos narės ir svečiai, atšventę šv. Elzbieta's atlaides ir kalėdinius pietus
Ntr. V. Lietuvninkaitės

Airijos lietuvius sukvies pirmoji “Didžioji kalėdinė mugė”

Kalėdų senelis šiemet žada būti dosnesnis daugeliui Airijos lietuvių, nes jo dovanų maišą papildys skanėstai, rankdarbiai, papuošalai ir kitos gėrybės iš Dubline bei Šiaurės Airijoje vykšančių šventinių mugių. Jose pirmą kartą pasirodyti ir kartu pasidžiaugti artėjančiomis šventėmis rinksis amatininkai, tautodailininkai, maisto produktų ir kitų prekių gamintojai iš Lietuvos bei Airijos, o nuotaką kels muzika, lietuviškos dainos, šokiai bei kalėdinių papročių dvasia. Vienas iš labiausiai laukiamų renginio svečių – dainininkas Dima Šavrovas, žinomas kaip Sasha Song, kuris surengs koncertą. Tikimasi, kad toks bendras Airijos lietuvių pasižmonėjimas mugėje kartu su tėvynainiais prieš didžiąsias metų šventes neleis jaustis atskirtiems nuo Tėvynės ir savo artimųjų, padės išsirinkti širdžiai mielų dovanų, be to, taps paskatinimu puoselėti lietuviškas ir kurti naujas tradicijas svetur.

Mugė vyks dviejuose miestuose

Pirmoji lietuviška “Didžioji kalėdinė mugė” Airijoje vyks dviejose vietose: gruodžio 11-ąją Dubline “Crown Plaza Branchardstown” viešbutyje, o po savaitės – gruodžio 18-ą – Šiaurės Airijos Armagh mieste “Armagh City Hotel” viešbutyje. Mugėse dalyvaus ne tik stambios įmonės, kurios prekiauja įvairiais lietuviškais maisto produktais, sveikatos priežiūros ar mokymo priemonėmis, bet ir smulkūs gamintojai bei amatininkai, dailininkai su savo darbais.

Minėtą kalėdinę mugę pradėjo ir organizuoja Airijoje įsisteigusi čia gyvenančių lietuvių įmonė “Pi BOX” (www.piBOX.lt). Tai pozityvių idėjų (PI – Positive Ideas), kurios nebetelpa dėžutėje (BOX), skleidėja.

“Pagaliau pradėjome jas įgyvendinti. Nepaisant to, kad mūsų komandos nariai yra gana skirtingi žmonės su įvairia darbo ar gyvenimo patirtimi, visus sieja bendras tikslas – dalintis pozityviomis emocijomis bei kurti ir plėtoti atitinkamus projektus. Siekiame, kad šie projektai suteiktų džiaugsmo kitiems. “Didžioji kalėdinė mugė” – vienas iš jų”, – teigia viena iš mugės organizatorių Simona Petrunitaitė.

Anot jos, šv. Kalėdos lietuviams visais laikais buvo ypatingos, per jas suartėjame su šeima, dalijamės ne tik kalėdaičiais ir meile, bet vienas kitą pamaloniname ir dovanomis ar kokia netikėta miela smulkmenėle, prisimename gimines, artimus draugus, su mišku kvepiančia Kalėdų eglete įžiebiame naujas viltis...

“Idėja sukviesiti prekyautojus ir lietuviškų kalėdinių papročių puoselėtojus gimė iš noro į savo namus Airijoje parsinešti dalelę Lietuvos – ar maisto gėrybių, ar tautodailininkų dirbinių, ar idėjų šventiniam stalui”, – aiškino S. Petrunitaitė.

Pirmą kartą vykšančiame tokio masto renginyje taip pat dalyvaus ir Airijoje įvairią produkciją gaminantys lietuviai. Tad mugėje bus gera proga susipažinti abiejose šalyse veikiančių įmonių atstovams, pristatyti produkciją bei pasinaudoti galimybėmis išplėsti rinką.

Dubline ir Šiaurės Airijoje tikimasi sulaukti kelių tūkstančių lankytojų, o prekybininkų gali būti arti šimto. Mugės organizatoriai ypač džiaugiasi “Žemaitijos pieno” bendrove, kuri prekiaus daugelio mėgstamu lietuvišku sūriu “Džiugas” ir kitais produktais. Ši bendrovė – generalinė kalėdinės mugės rėmėja.

Pasirodys ir labdaros projektas

Be prekių parodymo ir

apsipirkimo, kalėdinėje šventėje pasirodys ir naujas projektas – parama Lietuvos vaikų auklėtiniais. Jo pagrindinis tikslas – pradėti paramos veiklą, į kurią įsitrauktų išeivijos atstovai Airijoje bei savanoriai Lietuvoje.

“Jausdami moralinį dėkingumą Lietuvai ir mes norime padėti šaliai. Nebūtinai sprendžiant labai svarbias problemas ar siunčiant dideles pinigų sumas, bet prisidedant kad ir mažais pozityviais veiksmais, kurie galbūt vieną dieną virs dideliu projektu”, – kalbėjo “Pi BOX” atstovė.

Labdara jau pradėta organizuoti. Kol kas prie jos, anot S. Petrunitaitės, prisideda tik kai kurios įmonės. Per kalėdinę mugę prie labdaringo renginio galės prisijungti kiekvienas lankytojas aukojama pinigų suma arba įsigydamas prekę su labdaros simbolika.

Mugės organizatoriai tikisi, kad Airijos lietuviai noriai rems labdaros projektą, nes yra iš ko pasimokyti. Airiai – viena iš daugiausia aukojančių labdarai tautų pasaulyje, todėl verta pasinaudoti jų idėjomis ir gera patirtimi.

Mugė taps tradicine

Planuojama, kad lietuviška “Didžioji kalėdinė mugė” Airijoje taptų tradicine. Pozityvių idėjų iniciatoriai tikisi, kad pirmoji šventinė paroda pasiteisins ir nenuvils nei lankytojų, nei prekyautojų, be to, nurodys gaires ateičiai.

Pirmajai mugei populiaringi buvo organizuoti specialios foto sesija, kurioje dalyvavo Airijoje gyvenantys vaikai, taip pat sukurtas trumpas filmukas (<http://www.youtbe.com/watch?v=tHTuLWr5ZEM>). Svarbiausios kalėdinės mugės akimirkos irgi bus įamžintos, o dalyvavęs labdaros renginys turėtų tapti gražia misija, prie kurios norės jungtis vis daugiau žmonių.

Tomas Rimkus

Lietuvos ambasada Vašingtone

praneša, kad Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis lapkričio 3 d. susitiko su Ohio universiteto profesoriumi Algiu Mickūnu, kuriam buvo įteiktas Lietuvos vidaus reikalų ministerio įsakymas dėl Lietuvos pilietybės atkūrimo. Prof. Mickūnas, 1944 m. iš Lietuvos pasitraukęs į Vakarus, o vėliau emigravęs į JAV – yra vienas iškiliausių lietuvių išėivijos filosofų bei tarptautiniu mastu pripažintų mokslininkų, išleidęs per 1000 straipsnių įvairiuose leidiniuose filosofine tematika bei ne vieną tarptautinio įvertinimo sulaukusią knygą.

Nuotraukoje LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis (dešinėje) ir profesorius Algis Mickūnas

Ntr. M. Kubilinsko

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos vyrai ir svečiai, prisidėję prie šv. Elzbietos atlaidų ir kalėdinių pietų

Ntr. V. Lietuvninkaitės

London, ON

DŽIAUGIAMĖS, kad po ilgų ir sunkių operacijų Londono LB apylinkės pirmininkas Stasys Keras jau sugrįžo pas mus ir dalyvavo praeitą sekmadienį pamaldose.

ADVENTINIS SUSIKAUPIMAS Londone bus gruodžio 11, sekmadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos sekretorius kun. Andrius Nenėnas, OFM.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS aukojamos 3 v. p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

GRUODŽIO 4, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Eleną Navickienę.

Meilė Lukšienė...

Atkelta iš 3-čio psl.

UNESCO apdovanojimo rašte parašyta: “Ponia Lukšienė yra europinio ir pasaulinio lygio mokslininkė bei asmenybė, reikšmingai prisidėjusi prie demokratinės visuomenės ir modernaus švietimo raidos”.

“Atsisveikindami su Meile Lukšiene pajutome, jog atsisveikiname su XX šimtmečiu, – laikotarpiu, kuris išugdė didelių asmenybių. Kiek XXI šimt. turėsime tokių asmenybių kaip Meilė Lukšienė? Ji buvo apsupta mums jau nesuvokiamos, nepaprastos auros, susiejiančios epochas nuo Jono Biliūno iki Sąjūdžio. Atsisveikinimas graudingas. Ši diena – dar viena mūsų galimybė pamąstyti apie amžių, kurį pergyvenome, ir apie amžių, kurį pergyvename dabar”, – per atsisveikinimo su Meile Lukšiene popietę sakė Lietuvos respublikos ministeris pirmininkas Andrius Kubilius. Daugeliui intelektualų M. Lukšienė tapo laisvos minties ir žodžio traukos centru. Apie ją būrėsi pažangus Vilniaus jaunimas, patarimo, prieš dvidešimt metų, prasidėjus atgimimui, klausdavo ir valdžios vyrai, rašė Lietuvos rytas.

Meilė Lukšienė dar ilgai bus laikoma puikios asmenybės, švietimo vadovės pavyzdžiu, skatinančiu siekti daugiau nei kiti prašo.

(Iš tinklalapio Lyderiulaikas.lt)

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

LB Omaha apylinkės metinis susirinkimas po pamaldų įvyko šventovės šventainėje. Jį pradėjo LB apylinkės pirmininkė Kristina Jonikaitė. Išdo apyskaitą perskaitė Eugenijus Radžiūnas, pažymėdamas, kad knygvedyba puikiai atliekama. Apie Moterų klubo veiklą kalbėjo Irena Šarkaitė. Tautinių šokių grupės “Aušra” veikimo planais pasidalijo jos vadovė Danguolė Hansen. “Aušra” pasiryžusi dalyvauti XIV Išeivijos tautinių šokių šventėje Bostone. Apie Omaha ir Šiaulių miestų draugystę pranešimą padarė Gediminas Murauskas.

Omaha lietuvių bendruomenė gali pasigirti turtinga lietuviškos veiklos istorija. Šv. Antano lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Jasevičius po Antrojo pasaulinio karo lietuvių pabėgėliams suteikė globą. Klebonas buvo sumanus verslininkas. Kvietė visus, norinčius atvažiuoti apsigyventi jo parapijos ribose. Rūpinosi naujų ateivių apgyvendinimu, padėjo surasti darbus, daug kam padėjo įsigyti ir namus. Jau 1950 m. čia gyveno apie 600 lietuvių. Veikė choras, tautinių šokių grupės, skautai, Moterų klubas, lietuvių mokykla, medžiotojų būrelis. Per ilgus dešimtmečius buvo garsintas ir Lietuvos vardas. Viena iš tokių progų pažymėtina: prieš 20 metų Vasario 16-osios minėjime dalyvavo JAV senatoriai, valstijos gubernatoriai, aukšti Omaha pareigūnai. Į minėjimą atvyko ir TV stoties bei laikraščių atstovai. Po svečių kalbų ir linkėjimų Omaha lietuvių bendruomenė Amerikos ir Nebraska valstijos atstovams perdavė žinią, kad Omaha lietuviai prašo Lietuvai laisvės ir pilnos nepriklausomybės. Šį prašymą tą vakarą paskelbė TV kanalas. Po to Omaha vyskupas leido rinkti parašus dėl Lietuvos išlaisvinimo visose šventovėse. Buvo surinkta per 54,000 parašų.

Austrija

Linzo mieste, atidaryta nuotraukų paroda “Laisvės gyvenimas 1990-1991 metais”, skirta Lietuvos kovai už laisvę. Atidaryme dalyvavo Linzo miesto meras Franz Dobusch, Lietuvos garbės konsulas Aukštutinėje Austrijoje Ulrich Salzburg, miesto kultūros, meno, akademinės bendruomenės, žiniasklaidos atstovai, gausus būrys Linzo mieste ir

aplinkėse gyvenančių tautiečių. Visus pasveikino Lietuvos ambasadorius Austrijoje Giedrius Puodžiūnas. Pasak kalbėtojo, ši nuotraukų paroda padės Austrijos žmonėms geriau pažinti Lietuvos XX š. istoriją ir suvokti jos žmonių sudėtas aukas dėl nepriklausomybės. 1991 m. sausio 13 dieną lietuviai kovojo ne tik už nepriklausomybę, bet ir už demokratinių vertybių įtvirtinimą Europoje.

Parodoje buvo rodomos fotografų Viktoro Kapočiaus, Pauliaus Lileikio, Algimanto Žižiūno, Eugenijaus Masevičiaus nuotraukos iš Lietuvos centrinio valstybės archyvo fondų, taip pat Aleksandro Juozapaičio nuotraukos iš Lietuvos naujienų agentūros ELTA fondų ir kitos nuotraukos iš asmeninių ir Lietuvos seimo fondų. Paroda atidaryta Linzo miesto rotušėje. Ją rengė Lietuvos seimo kanceliarijos ir atminimo įamžinimo skyrius.

Australija

Lietuvos kamerinis orkestras spalio 13 ir 14 d.d. koncertavo Melburno festivalio programoje. Ta proga Lietuvos vardas buvo įrašytas į Melburno auksinių kultūros renginių knygą. Abiejuose koncertuose dalyvavo nemažai ir vietos lietuvių. Sekmadienį, spalio 16, lietuvių pamaldose grojo šio orkestro styginis kvartetas. Vėliau Lietuvių klube pilna salė žmonių klausėsi nuostabaus koncerto, pavadinto “Muzikinė mozaika”. Programa pradėta su Vivaldi bei Mozarto klasikiniai kūriniais ir buvo tęsiama su lietuvių klasikais: M.K. Čiurlioniu, J. Naujaliu, M.K. Oginskiu. Į programą buvo įtrautas M.K. Oginskio kūrinys Atsisveikinimas su tėvyne. M.K. Oginskis buvo diplomatas, politikas, karys ir kompozitorius. 1794 m. Tado Kosčiuškos sukilime jis vadovavo sukilėlių pulkam. Sukilimui nepavykus, jis pasitraukė iš Lietuvos ir parašė kūrinių, prancūziškai pavadintą Les Adieux a la Patrie. Koncertą atliko smuikininės Irma Belickaitė, Dalia Suraučiūtė, altistas Ramūnas Zakaras ir vadovas violončelistas Dainius Palšauskas. Po koncerto klubas nemokamai visus vaišino kava ir pyragais. Koncerto salėje, kaip rašoma Mūsų pastogėje, seniai bebuvo buvę tiek daug dalyvių. JA

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.60%
2 m. term. indėlius1.75%
3 m. term. indėlius2.25%
4 m. term. indėlius2.40%
5 m. term. indėlius2.75%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.1.60%
2 m. ind.1.75%
3 m. ind.2.25%
4 m. ind.2.40%
5 m. ind.2.75%
PASKOLAS
Asmeninės nuo3.25%
Nekiln. turto 1 m.3.25%

TFSA PALŪKANOS:
Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.25%
•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
•Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
6 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ TINKLAPIS: www.talka.ca

Aš akla, bet tikėjimas ne aklas!

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Noriu pristatyti neįgalią, turinčią aklumą – moterį ne iš tų, kurios nuolankiai nuleidžia galvą, nusivilia gyvenimu ar uždaro duris. Kaip pati Aldona Rygelienė sako: “gyvenimas – ne muilo opera, tačiau kartais jo posūkiai, nusileidimai ir pakilimai tokie įspūdingi, kad norisi užsimerkti, tarsi skriejant amerikietiškais kalneliais”. Deja, jis tęsiasi... nors aklumas yra psichologiškai viena sunkiausių negalių.

1930 metų birželio 9 dieną, Kaune, Vinco Tercijono ir Onos Putvinskaitės-Tercijonienės šeimoje gimęs pirmagimė, buvo suteiktas Aldonos vardas. Vėliau gimė dar brolis ir sesutė. Gyveno Kaune, per ketvertą namų nuo žymaus lietuvių dailininko Antano Žmuidzinavičiaus. Mama, kaip ir visa tuo laikotarpiu šeima, buvo aktyvi Šaulių sąjungos veikėja, užėmė aukštas pareigas, aktyviai dalyvavo ir kitoje visuomeninėje veikloje – 1927 m. susikūrus laikinai Kauno moterų skyriaus valdybai, ji ėjo pirmininkės pareigas. Ši šeima buvo tikri Lietuvos patriotai. Lietuvos Šaulių sąjunga buvo nepaprastai veikli ir aktyvi. Ona Putvinskaitė-Tercijonienė pirmumais kėlė šeimos vertybių puoselėjimą ir pirmiausia atsakomybę už vaiką kaip būsimą šalies gynėją; kultūros ir tautinių papročių išsaugojimui bei propagavimui; įvairiems kursams, kurie mokė moterį suteikti pirmąją medicinos pagalbą ir naudoti ginklą bei savo rankdarbiais pasipuošti. Ši kaip moters šaulės veikla, išskyrus karinį pasirengimą (tarpukario laikotarpiu ypatingą dėmesį šaulės skyrė moters kariniam pasirengimui), iš esmės nepakito net ir emigracijoje. Be paminėtų veiklų šaulės rinkdavo metalo laužą, šelpdavo surinktomis aukomis skurstančius ir karo pabėgėlius bei dailindavo labdarą varguoliams.

Tėvas buvo garsus vaikų gydytojas, visuomenininkas, aktyviai dalyvavęs lietuvių gydytojų veikloje. Savo bute Kaune turėjo darbo kabinetą su priimamuoju. Gydytojo mokslus ėjo Varšuvoje ir Maskvoje. Nuo 1916 m. buvo gydytojas kariuomenėje (įvairiose vietose tremtyje Rusijoje), kaip vaikų gydytojas dirbo įvairiose ligoninėse Kaune. Jeigu žmonės kreipėsi, neatsakydavo ir gydė suaugusius. Jis gausiai rašė spaudoje medicinos ir vaikų ligų klausimais žurnalui *Motina ir vaikas*, buvo lektorius įvairiuose

kursuose, dalyvavo sveikatos palaikymo draugijose. Apie jį dr. Kazys Grinius, prof. dr. med. Pranas Gudas-Gudavičius, Juozas Ambraziejus, parašė knygas *Vincas Tercijonas*. 1949 m. atvykęs į Ameriką jis ilgus metus dirbo Niujorke atsilikusio proto valstybiniame institute ir veikė Gydytojų draugijoje, dalyvavo spaudoje.

Aldona Rygelienė vaikystės dienas leido Marijos Nemeikšaitės (Lietuvos pedagogė, redaktorė, pirmųjų vaikų darželių įkūrėja Lietuvoje) vaikų darželyje Kaune. Mokslus pradėjo Jablonskio mokykloje, aktyviai dalyvavo meno saviveikloje. Muzikos mokytojo Viktoro Kuprevičiaus suburti statė operas, baletus, dainavo chore; mokytoja Birutė Vokietaitytė paskatino šokti tautinius šokius. Vėliau Marijos Pečkauskaitės (Šatrijos Raganos), knygynų steigėjos katalikiškoje mokykloje, kuri iš pradžių buvo nelegali lietuviška mokykla (Mažeikių rajone). Prieškario laikotarpiu (nuo 1940 metų) mokėsi Kauno 4-oje valstybinėje gimnazijoje.

Aldona mielai pasakojo savo prisiminimus iš vaikystės, kadangi ikikarinėje Lietuvoje jos proseneliai ir seneliai buvo garsūs, visiems žinomi veikėjai, kurie dalyvavo bendroje kovoje už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Su nostalgija prisiminė apie savo senelį. Vladas Putvinskis-Pūtvis (Šaulių sąjungos įkūrėjas) prieš pat jai gimstant, mirė. Senelį pamena iš fotografijų ir šeimos pasakojimų. Puikiai prisimena senelio kabinetą, kuris net jam mirus buvo saugojamas kaip muziejus. Žymaus lietuvių dailininko Žmuidzinavičiaus name (dailininko A. Žmuidzinavičiaus žmona – Marija Putvinskaitė-Žmuidzinavičienė buvo VI. Putvinskio sesuo) jam buvo skirtas atskiras kambarys, nes į Kauną jis dažnai atvykdavo iš savo Grauzikų dvaro, esančio netoli Kelmės, ir daug laiko praleisdavo Kaune tvarkydamas Šaulių sąjungos reikalus. Todėl ir šiandieną Kaune ši gatvė vadinama V. Putvinskio gatve (o name dabar veikia Velnių muziejus). Senelis turėjo paveldėjęs septynis dvarus. Aldona Rygelienė daugiausia pamenanti Putvinskių šeimos Grauzikų dvarą. Ten leisdavo vasaras. Mokėsi groti pianinu, turėjo privačias pamokas. Pianinu skambino ir bute, Kaune. Iš šeimos narių pasakojimų ji pamena, kai spaudos draudimo metais se-

nelio namuose buvo atplėšiamos grindų lentos, ir tėvai slėpdavo knygas, kurias atgabendavo knygnešiai. V. Putvinskis platino draudžiamą spaudą ir suartėjo su *Varpo* bendradarbiais.

Jos, kaip vaiko, malonūs prisiminimai apie garsiosios dainininkės Beatričės Grince-

Aldona ir Juozas Rygeliai

Ntr. autorės

vičiūtės apsilankymus. Mat vaikystė taip pat prabėgo dvare, Ilguvoje. Kai B. Grincevičiūtė atvykdavo į Kauną dar būdama mergaite, Aldona ją, neregę, lydėdavo į Valstybinį dramos teatrą. Aldona puikiausiai ir šiandieną padainuoja daineles, kurias jai dainuodavo Beatričė. Neišdildomi prisiminimai išlikę, kai ji namuose grodavo pianinu ir dainuodavo Beatričiai. Tai buvo patys nuostabiausi vaikystės metai.

Sulaukus vos trylikos metų, 1944 m. liepos mėnesį teko arklinais vežimais trauktis į Vokietiją. Kad nepatektų į lėktuvų bombardavimus, iki Karaliaučiaus vyko tik naktimis. Iš ten traukiniu į Austriją. Čia šeima ir kiti pabėgėliai apsistojo pastate, kuriame buvo laikomi jaučiai. Antrame aukšte, kambarėlyje ant grindų miegojo per trisdešimt žmonių. Po karo laukė Hanau lietuvių stovykla Vokietijoje. Apie tryliką tūkstančių lietuvių pabėgėlių apsigyveno vokiečių kariuomenės kareivinėse. Visa šeima gyveno viename kambaryje. Daugiaaukščiuose pastatuose gyveno lietuviai, latviai ir estai. Vaikai lankė gimnaziją, žaidė, sportavo. Čia Aldoną ir jos seserį likimas suvedė su Irena (seselė vienuolė Margarita) bei Marija (Remienė) Bareikaitėmis, dvyniu broliuku, kurio

gyvybė ten ir užgeso. Pamena skaudžius laukimus maisto eilėse, kambaryje gaminamus pyragėlius, kuriuos reikėjo nusinešti į kepyklą išsikepti.

Kol 1949 metų vasario 16 dieną pasiekė Niujorką-Brukllyną. Po metų susipažino su dabartiniu vyru Juozu Rygelium ir išteikėjo. Teko dirbti ligoni-

giasi, kad ne tik užaugino vaikus, bet dalyvavo jų vestuvėse, matė augančius vaikaitius.

Pora nutarusi senatvėje laiką leisti arčiau ALKOS ir seselių vienuolių, jau per penkiolika metų gyvena Thompson miestelyje, šalia Putnamo. Su vyru Juozu kartu nugyveno 60 metų. Dabar vienas kitam ramstis ir pagalba, kartu meldžiasi, kartu su saulėlydžiu, kartu su aušra... Nors Aldonos gyvenimas gal turėjo sustoti 2000-aisiais metais, kai ji visiškai neteko regėjimo (vėliau operacijos, chemoterapijos, diabetas), bet pati stengiasi darbus virtuvėje atlikti. Puikiai vaikšto ir orientuojasi namuose, sportuoja ant treniruoklių. Klausosi TV, klasikinės muzikos, labai mėgsta A. Bocelli. Man pačiai teko skaidrinti jos kasdienybę skaitant knygą, paskaitant vieno ar kito atlikėjo biografijas, net uždainuodavome liaudiškas dainas. Aldona mielai klauso skaitomo aparato, kuris “perskaito” nemažai knygų. Ji sugrįžo prie savo “hobio” – mezgimo virbalais.

Paskutiniaisiais metais visus artimuosius apdovanoja jos pačios rankomis megztais šalikais ir net lovos užtiesalais.

Pati pajuokauja: “Ant bedugnės krašto nestovėjau, su kiekviena diena mokiausi gyventi visiškai kitą, dar neįprastą gyvenimą, ir baltosios lazdelės akliesiems nemėgstu. Maloniau jausti aplinką pirštų galais. Mano negalia primena tik apie žmogaus pažeidžiamumą”. Jeigu bet kuris psichologas pasakytų, kad neįgalieji nerimastingi, jautresni, impulsyvūs, dažnai jų reakcijos nenusipėjamos, tai Aldona Rygelienė visada besišypsanti, geroje nuotaikoje, linksma, net su vyru Juozu pašoka, norinti bendrauti, turinti šeimos draugus, nesijaučianti atstumta. Pagaliau juk sveikieji privalo elgtis taip, kad ji nebūtų pamiřta, kad nuolat būtų domimasi jos dvasinių ir materialinių vertybių gausinimu, jos užimtumu. Kaip neseniai perskaičiau A. Beisser knygoje *Skrydis be sparnų*: “Žmogus – vienintelis žemėje sugeba išgyventi, praradęs kojas, rankas, gebėjimą matyti, girdėti ar net mąstyti. Tačiau viena yra išgyventi, o kita – ir toliau gyventi. Sugebėti ne tik imti, bet ir duoti. Atrasti naujus kelius ir galimybes. Ir būti naudingam. Būti žmogumi. Nes tik žmogus lyg feniksas sugeba prisikelti iš pelenų ir vėl pakilti naujam skrydžiui”.

Todėl, kad nieko lietuviško

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Nuskambėjo Eurovizijos 2011 m. fanfaros, kviečiančios įvairių šalių atlikėjus į dainos konkursą, kurį stebėjo milijonai klausytojų. Šiais metais lenkė, save vadinanti vilniete, solistė E. Stašenko liko 19, priešpaskutinė. Nugalėjo talentingai sudainavęs duetas iš Azerbaidžiano. Kaip visada, atlikėjai senu papročiu kaltino vertinimą ir visus, tik ne save. Labai prastai buvo pasirodęs ir kitas Lietuvos atstovas, vėl rusų kilmės Dima Šatrovas, slapyvardžiu Sasha Song, norėdamas pasauliui parodyti savo kosmopolitiškumą su slaviška tradicija. Abu rusų ir lenkaitę rinkę lietuviai liko vėl nusivylę. Lietuva dar kartą pademonstravo, kad saloninė TV formuojanti jaunųjų atlikėjų skonį ir “eilines žvaigždutes” yra labai prasto skonio.

Turbūt reikėtų atsistatydinti ir ponams D. Užkuriui ir vadybininkui S. Vilimui, labai jau prastos kokybės jų darbas populiarinant ir padedant atrinkti lietuvių atlikėjus yra labai prastos kvalifikacijos rankose. Praėjusiais metais 55-ojo tarptautinio “Eurovizijos” dainų konkurso baigmėje dėl nugalėtojo titulo kovojo 25-ių šalių valstybių atstovai. Po ilgų spėlojimų ir prieštarinių vertinimų, balsavus Europos TV žiūrovams ir vertinimo nariams, pergalę nuskynė Vokietijos atstovė Lena ir jos kūrinys *Satellite*. Antroji liko Turkija,

Lietuvos atstovė Eurovizijos 2011 m. dainos konkurse

trečioji – Rumunija. Po baigmės paaiškėjo ir pusbaigmių balsavimo rezultatai. Lietuva antroje pusbaigmėje liko dvylikta. Susumavus bendrus rezultatus, Lietuvos atstovai “InCulto” “Eurovizijoje” užėmė tradiciškai priešpaskutinę 29 vietą.

Vaikai ir jaunimas iš prigimties yra linkę klausyti muzikos aktyviai. Kartais vyresnius stebina audringa jaunimo reakcija į muziką. Kiekviena karta turi savo mėgstamus dievukus. Eurovizijos konkurse dalyvaujančios šalys nori pritraukti žiniasklaidą ir pristatyti savo atlikėjus. Deja, eilinės lietuviškos mėgėjiškos saviveiklos “žvaigždutės” pasirodo “Eurovizijoje” nesėkmingai, nesupranta nesėkmingo pasirodymo priežasčių. Duetas Linas ir Simona, kaip ir Laura Čepukaitė, Jeronimas Milius, arba didesnė dalis lietuviškų estrados artistų mė-

gėjų, pademonstravę kosmopolitiškai saloninį vokalą, vanilinę plastiką ir papurškę gausiems žiūrovams dezodorantinę, nieko lietuviško neturinčią melodiją, akivaizdžiai dar kartą atsiliko nuo tautiniais papročiais ir tautybės įtakojamų ukrainiečių, serbų, kroatų, albanų, graikų, rusų, latvių, estų, vokiečių artistų pasirodymų.

“Dauguma naujų atlikėjų nepasiūlo nieko naujo, buikai taikydami į standartą. Vienintelis kriterijus yra pardavimai, muzika vis labiau tampa panaši į higieninį paketą”, – nusivylimo neslėpė dainininkas Mamontovas su grupe “LT United”, kurios sudėtyje eiliniai mėgėjiško kičo artistai – Marijonas Mikutavičius, Victor “Vee” Diawara, Saulius “Samas” Urbonavičius, Arnoldas Lukošius ir Eimantas Belickas – taip pat nesužavėjo Eurovizijos-2006.

Kai sūnų išleidai Baladė

Kai sūnų išleidai į laisvės kovas
Ir ašaras nubraukei tyliai –
Pašvaistė ties priemiesčiu plėtės rausva
Ir nešė kulkosvaidžius vyrai.

Tą naktį dangus negesino žvaigždžių,
Aušra nusigandusi švito.
Ir kraujas iš daugelio vyrų širdžių
Nudažė pilkajį arimą.

Kulkosvaidžiai kalė per dienas naktis,
Nuo salvių aidėj žalios šilas.
Kiekviena gėlė buvo baimės pilna,
Kiekvienas žmogus buvo piktas.

Kai šūvius įsakymas liepė nutraukt,
Pakilo būriai – tarsi žvakės.
Už aušrą ir mėnesį degė skaidriau
Išblyškusių didvyrių akys.

Suguldė jie vyrą prie vyro šalia
Ir vietos visiems neužteko.
Ir tapo velėna žalia kruvina
Pakojy išraustojo kapo.

Ir skausmas sustingdė visų krūtines,
Tik šautuvų vamzdžiai blizgėjo.

Tada takeliu į didvyrių kapus
Pavargus senutė atėjo.

Priėjusi tarė partizanui jaunam:
– Palaukit. Jūs turit dar laiko.
Aš noriu pažvelgt į akis čia vienam,
Kurs buvo brangus mano vaikas.

Sausa ir gyslota, tvirta dar ranka
Ji vartė kiekvieną lavoną.
Ir prijuostė josios nusvirus balta
Nuo kraujo paliko raudona.

Karžygiai kalbėjo tyliąją maldą
Ir šautuvus pirštais jie glostė.
Senutė lavonus bučiavo veidan
Nužėrusi smėlį nuo skruostų.

Ir niekas nesakė nė žodžio tada,
Tik saulė į vakarus krypo –
Senutės sausa ir gyslota ranka
Prie kruvino veido prilipo.

Karžygiai pajutę – minutė svarbi,
Pakėlė rankas prie kepurį.
– Norėjau pažvelgt aš į jojo akis,
Bet štai jis akių nebeturi...

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

“Septynių vargonų muzikos šimtmečių” koncertų-demonstracijų ciklo trečiasis ir ketvirtasis renginys planuojami dar šiais metais. Lapkričio 26 dieną buvo Italijos renesanso vargonų muzikos pristatymas “Anchor che col partire” ir gruodžio 17 dieną numatomas Anglijos renesanso vargonų muzikos koncertas “All in the Garden Green”. Koncertus organizuoja Vilniaus universiteto Šv. Jonų šventovėje ir pats vargonuoja Vidas Pinkevičius. Maestro baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, kur įgijo bakalauro ir magistro diplomus. 2001-2003 m. Rytų Michigano universitete (JAV) įgijo Humanitarinių mokslų magistro diplomą. 2006 m. baigė Nebraskos-Lincolno universitetą (JAV) Muzikos menų daktaro laipsniu. Šiuo metu dėsto Valstybinėje M.K. Čiurlionio menų mokykloje, yra aktyvus vargonų ir improvizacijos meno populiarintojas, Valstybinės vargonininkų draugijos pirmininkas, Vilniaus universiteto vargonininkas ir vargonų studijos “Unda Maris” vadovas.

Klaipėdos dramos teatre režisierius Gintaras Varnas stato švedų rašytojo ir dramaturgo Augusto Strindbergo dramą *Šmėklų sonata*. Vienu svarbiausių šiuolaikinio teatro pradininku laikomas A. Strindbergas pjesę parašė prieš šimtą metų, šviesiausiu ir kūrybingiausiu savo gyvenimo laiku. Ją rašydamas jis domėjosi budizmo filosofija, todėl jai ir artima pjesės tematika – gyvenimiškoji išmintis, atėjusi su amžiaus našta, iliuzijos ir jų praradimas. Pagrindinį vaidmenį režisierius skyrė aktoriui Vytautui Paukstei. *Šmėklų sonata* – tai viena iš penkių A. Strindbergo kamerinių pjesių, parašyta “intymiajam” teatrui, todėl spektaklis vyks ne didžiojoje Žvejų rūmų salėje, bet mažesnėje, 200 vietų, salėje.

Vilniuje, netoli Arkitekto aikštelėje priešais Tiltą gatvę, lapkričio 10 dieną buvo atidengtas paminklas, skirtas scenografui, grafikui ir tapytojui Mstislavui Dobužinskiui. Paminklą sukūrė skulptorius Kęstutis Musteikis ir architektas Algirdas Umbrasas.

Kilęs iš senos Lietuvos bajorų giminės, M. Dobužinskis gimė 1875 m. Novgorode, mokėsi Vilniaus gimnazijoje. Ją baigęs, išvyko į Rusiją, ten studijavo teisę ir dailę, vėliau Peterburgo dailės

akademijoje pats dėstė, tapo profesoriumi. Nuo 1902 m. reiškėsi kaip tapytojas, dalyvavo daugelyje meno parodų Rusijoje ir Vakarų Europoje. Vėliau pradėjo dirbti Peterburgo ir Maskvos teatruose kaip scenografas. Nuo 1929 m. gyveno Kaune, dėstė Kauno meno mokykloje, įsteigė privačią meno studiją, kūrė scenografiją Valstybės teatre. Dalyvavo kuriant lietuvišką herbą, vėliavą, ordinus, pašto ženklus bei restauruojant senovės paminklus. Mirė 1957 m. Niujorke, palaidotas Paryžiuje.

Jurgos Ivanauskaitės (1961-2007), rašytojos, dailininkės, keliautojos, 50-metis buvo paminėtas lapkričio 15 dieną retrospekcinė paroda Vilniaus dailės akademijos parodų salėje. Ten buvo pristatyta nauja rašytojos tekstų knyga *Angelo rūbas*, parengta pagal jos instaliaciją, prieš šešerius metus suruoštą asmeninėje parodoje “Angelariumas”. Renginio metu buvo apdovanoti moksleivių plakato ir rašinėlio konkursų, skirtų J.I. 50-mečiui, laimėtojai. Jos dailės kūriniai buvo išstatyti ir Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerijoje. Parodoje “Laimės receptai” buvo J.I. sukurtos iliustracijos jos knygai vaikams *Kaip Marsis Žemėje laimės ieškojo*. Užupio teatras nuo lapkričio pradžios rodė pagal jos pjesę paruoštą spektaklį “Bomba, arba Ariel”. Rašytoja yra parašiusi septynis romanus, pasakų vaikams, eilėraščių rinkinius, kelionių trilogiją. Už nuopelnus Lietuvai apdovanota LDK Gedimino ordinu, 2005 m. – Lietuvos valstybine premija.

Orkestras “Trimitas” šiemet mini net tris savo jubiliejus: 55-ąjį orkestro darbo sezoną, 45-ąjį savo krikšto “Trimito” vardu jubiliejų ir 40 metų, kai jam buvo suteiktas valstybinio orkestro titulas. Pradėjęs savo kūrybos kelią kaip paradinių maršų atlikėjas, vėliau praplėtė savo repertuarą klasiškinės, sakralinės bei populiariosios muzikos programomis. Daug savo koncertų parengė su populiariais Lietuvos atlikėjais, kurie žadėjo dalyvauti lapkričio 23 d. rengiamame gimtadienio koncerte. Tie “Trimito” draugai – Vytautas Juozapaitis, Eglė Juozapaitienė, Merūnas Vitulskis, Vaidas Vyšniauskas, Edmundas Seilius, Kristina Zmailaitė, Rasa Juzukonytė, saksofonininkas Petras Vyšniauskas, choras “Ave Vita” ir kt. **GK**

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%

GIC INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%
18 mėn. GIC mokame	1.55%

RRSP, RRIF Pensijų fondai TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita	
TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
Su nekilnintančiu nuosimčiu	
1 metų	2.80%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	4.00%
Uždaras su kintančiu nuosimčiu	
	2.50%
Atviras su kintančiu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	
	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

*Nuoširdžiausi
sveikinimai
Šv. Kalėdų proga!*

ŠVENTINĖS DARBO VALANDOS

	Centrinis skyrius	Anapilio skyrius
2011 m. gruodž. 24 d.	9:00 v.r. – 1:00 p.p.	NEDIRBSIME
2011 m. gruodž. 25 d.	NEDIRBSIME	NEDIRBSIME
2011 m. gruodž. 26 d.	NEDIRBSIME	NEDIRBSIME
2011 m. gruodž. 27 d.	NEDIRBSIME	NEDIRBSIME
2011 m. gruodž. 28 d.	9:00 v.r. – 3:30 p.p.	NEDIRBSIME
2011 m. gruodž. 29 d.	9:00 v.r. – 8:00 v.v.	12:00 v.r. – 7:00 v.v.
2011 m. gruodž. 30 d.	9:00 v.r. – 8:00 v.v.	NEDIRBSIME
2011 m. gruodž. 31 d.	9:00 v.r. – 1:00 p.p.	NEDIRBSIME
2012 m. sausio 1 d.	NEDIRBSIME	NEDIRBSIME
2012 m. sausio 2 d.	NEDIRBSIME	NEDIRBSIME
2012 m. sausio 3 d.	9:00 v.r. – 3:30 p.p.	9:00 v.r. – 3:30 p.p.
2012 m. sausio 4 d.	9:00 v.r. – 3:30 p.p.	NEDIRBSIME

Susipažinkime su Bostono miestu – XIV Lietuvių tautinių šokių šventės vietoje

MARIJA EIVAITĖ HAUSER

Prieš trisdešimt vienerius metus mes su vyru atsikraus-
tėme į Boston miestą jo darbo
reikalais. Nors aš juokais ir
kartais nejuokais pasiskun-
džiu, kad jis mane ištraukė iš
gimtojo, mylimo ir puikau
Čikagos miesto, turiu prisi-
pažinti, kad aš pradedu ver-
tinti šį miestą, kurį žymi bra-
zilietė modeliotoja Gisele
Bundchen neseniai apibūdino
kaip “mažą, bet švarų ir sau-
gų”. Gisele susilaukė nemažai
kritikos iš vietinių, kad jos
apibūdinimas pasirodė itin
menkas ir įžeidžiantis. Bet iš
tikrųjų tokie būdvardžiai yra
pozityvūs tuo, kad turistams
tai yra svarbu. Pastaruoju me-
tu skelbiama, kad ateinančią
vasarą Boston lietuviai rengia
XIV Lietuvių tautinių šokių
šventę ir kviečia lietuvius gau-
siai suplaukti į šią šventę. Man
rodos, kad būsimiems sve-
čiams turėtų būti ypač pa-
trauklu, kad Boston miestas
yra mažas, švarus ir saugus.
Tačiau, tai ne viskas. Norint
deramai įvertinti Boston
miestą, reikia geriau susipa-
žinti su miesto svarba Ameri-
kos pradžiai ir jos istorijai, su
jo reikšme intelektualiniam
šalies vystymesi ir trupų su-
prasti liaudies polinkius poli-
tikai, sportui ir religijai.

“Supermiestas”

Boston, Massachusetts valstijos sostinė ir vienas iš seniausių JAV miestų, yra įdomus praeities ir dabarties derinys. Jo vardas dažnai yra siejamas su aukščiausiais įvertinimais, kaip “pirmasis”, “seniausias” ir “geriausias”. Rašytojas Oliver Wendell Holmes 1858 m. *Atlantic* žurnale lygino miesto valstijos rūmus su “Saulės sistemos stebule”, pabrėždamas Boston pirmaujančią vietą. Kiek vėliau jis rašė, kad miestas tai “stebulė visatos”, sukeldamas pasipriešinimą tokiam arogantiškumui. Šiandien Boston yra vadinamas “the Hub”, nors reikšmė yra daugiau meilumo nei pasigyrimo.

Boston yra kasmet įvertinamas kaip vienas iš lengviausiai apvaikščiojamų miestų JAV valstijose. Tačiau reikia įspėti, kad žemėlapis pravartus. Pagal liaudies pasakojimus, Boston gatvės prasidėjo karvių klajonių takais. Tai jos sukasi, dingsta, keičiasi vardais ir kryptimis. Nors oficialiai Boston susidaro iš 21 rajono, ne-

galima orientuotis pagal jų vardus. Pavyzdžiui, Boston geografinis centras yra vadinamas Roxbury. Į šiaurę nuo Roxbury yra South End, neturintis nieko bendro su South Boston, kuris yra į rytus nuo South End. O į šiaurę nuo South Boston yra East Boston, ir norint pasiekti North End, reikia eiti į pietvakarius nuo East Boston. Tam žemėlapis.

Rašoma, kad Boston kasmet susilaukia 18 milijonu

Amerikos seniausias restoranas “Union Oyster House” (1826 m.)

lankytojų, besidominčių istorija, kultūra, sportu ir švietimu. Senamiestyje yra Amerikos seniausios šventovės ir kapinės. Čia įsikūrė pirmoji vieša mokykla 1635 m. ir pirmoji vieša biblioteka 1653 m. Pirmasis laikraštis buvo išspausdintas 1704 m. ir pirmasis šokolado fabrikas atsidarė 1765 m. Elias Howe išrado siuvimo mašiną 1845 m. ir Alexander Bell – telefoną 1876 metais. Didžiausias Amerikoje meno darbų plėšikavimas įvyko 1990 m. Isabella Stewart Gardner muziejuje ir kabančys tušti rėmai primena, kad nusikaltimas neišspręstas. Amerikos pirmas viešas parkas buvo įkurtas 1634 m. ir pirmoji susisiekimo priemonė metro – pradėjo veikti 1897 m. Šis metro, vadinamas su-trumpintai “the T”, dažnai su-šlubuoja, bet šventės svečiai džiaugsis jo prieinamumu. Boston mieste yra Amerikos seniausias restoranas “Union Oyster House” (1826 m.), ir seniausias viešbutis “Omni Parker House” (1855 m). Pasaulio geriausi bėgikai susirenka kiekvieną Patriotų dieną dalyvauti seniausiame Amerikos maratone, atšventusiam šiemet savo 114 metų gyvastį. Taip pat pasaulio didžiausia dviejų dienų regata

vyksta Charles upėje kiekvieną spalio mėnesį. Jau 38 metų Boston Pops orkestras surengia puikų lauko koncertą ir fejerverkų renginį švenčiant JAV nepriklausomybės gimtadienį. Vietiniai giriasi, kad seniausias ir autentiškiausias Amerikos profesionalinės lygos beisbolo parkas yra Fenway Park (1912

m.), tačiau šiemet “Red Sox” sukrėtė ištikimiausius sporto sirgalius su epiniu ir istoriniu sezono sužlugimu.

Boston miestas laikomas vienu iš JAV liberaliausių miestų, demokratų partijos tvirtovė, kur miesto “mėlynkraudžiai” brahmanai ir kitokie “yankees” aistringai kovoja už žmonių teises. Massachusetts buvo pirmoji JA valstija teisiškai pripažinusi tos pačios lyties asmenų santuoką, išduodama pirmą tokį liudijimą 2004 m. kaimyniniame Cambridge mieste. Mažiau liberalūs vietiniai dažnai pravaržiuoja Cambridge kaip po “Liaudies respublika”, bet miestas garsus tuo, kad čia veikia du pasaulio geriausi universitetai. Deja, Boston laikomas vienas iš pačių brangiausių JAV miestų.

Miestas ant kalvos

Siekdami reliģinēs laisvės Anglijos puritonų kolonistai pasiekė Massachusetts Bay įlanką laivu 1630 m. rugsėjo 17 dieną. Iš tolo juos sveikino kalvos. Remdamasis biblinės Jėzaus Kalno pamokslu, puritonų vadovas John Winthrop įspėjo kolonistus, kad jų kolonija taps “tuo blizgančiu

Nukelta j 11-ta psl.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-825-3328

RTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Susipažinkime su Bostono miestu...

Seniausias ir autentiškiausias Amerikos profesionalinės lygos beisbolo parkas “Fenway Park” (1912 m.)

Atkelta iš 10-to psl.

miestu ant kalvos”, simboli-zuojančiu pasauliui aukščiausius krikščioniškus idealus. Deja, tie patys puritonai uždraudė kolonistams švęsti šventas Kalėdas, pakorė skirtingos religijos praktikuojančius kvakerius ir 1692 m. užvedė bylas prieš savuosius už praktikuojamą raganystę. Ši isterija ir religinė neapykanta įkalino šimtus, nuteisė daugybę nekaltų ir pakorė 19 vyrų ir moterų.

Senamiestis iš pradžių buvo pavadintas Trimountaine, nes vietovė yra tarp trijų kalvų, bet netrukus kolonistai nutarė pervardinti į Boston. Senamiestis iš pradžių užėmė tik 783 akrus, bet miestui sparčiai augant greitai pritrūko žemės. Tarp 1803-1894 m. vyko nepaprasta žemės melioracija ir miesto išplėtimas dirbtiniu būdu. Per šiuos metus dvi miesto kalvos buvo visiškai sulyginotos, ir gretimos pelkės, balos, grioviai bei mažos įlankos buvo užpiltos tų kalvų žeme ir atvežtu žvyru. Trečiosios kalvos viršūnė buvo sumažinta, ir ši kalva, Beacon Hill, šiandien yra ryškus miesto vaizdas. Paskutinė melioracija 1890 m. pavertė 570 akrų vandenyno į šios dienos Boston miesto Back Back ir South End dalis. XIV Lietuvių tautinių šokių šventės viešbučiai veikia kaip tik šio pastutinio plėtros plote. Darbui pasibaigus Boston miestas padidėjo daugiau kaip trigubai ir užėmė netoli dviejų tūkstančių akrų. Šie sąvartynų projektai laikomi vienais iš didžiausių inžinieriškų žygdarbių Amerikos istorijoje. Kasmet Boston inžinieriai tikrina požeminio vandens lygį tam, kad apsaugotų nuo medinių polių puvimo ir galimo pamatų nepastovumo.

Galbūt dėl to leidžiantis

lėktuvu į oro uostą Boston neišsiskiria aukščiausiais pasaulio dangoraižiais, bet tai nereiškia, kad miestas linkęs į monotoniškumą. Skrendant lėktuvu akį stebina Atlanto vandenynas ir pakrantės. Boston uoste yra 34 įvairiausių dydžių salų, kurios sudaro

Pirmoji šventovė Bostone (XVI š.)

Boston uosto salų poilsio zoną. Arčiau miesto pasitinka keli ryškesni peizažo vaizdai. Vienas iš didžiausių pasaulio teisėmis apsaugotų darbų yra menininkės Corita Kent vadinamas “Rainbow Tank”. Ši buvusi seselė 1971 m. suprojektavo spalvingą vaivorykštę, kuri pagyvina 140 pėdų aukščio suskystintų gamtinių dujų baką. Ši vaivorykštė susideda iš penkių ryškių ir spalvingų “juostų” – cinoberio, oranžinės, geltonos, mėlynos ir purpurinės.

Senasis John Hancock pastatas, dabartinis Berkeley Building, pastatytas 1947 m., yra įdomus tuo, kad jo viršūnė puošia švyturys, kuris spalvomis pranašauja dienos orą: solidi mėlyna – saulėta ir gražu, blykščiojanti mėlyna – debesuota, solidi raudona – lietus, o blykščiojanti raudona – sniegas. Vasaros metu blykščiojanti raudona šviesa praneša, kad “Red Sox” beisbolo žaidynės atšauktos. Naujesnis John Hancock dangoraižis yra

patraukliausias Boston dangėse. Tai nuostabus 60 aukštų stiklo pastatas, kurio išorė susidaro iš 10,344 grūdinto stiklo lakštų. Šie lakštai pakeitė visus originalius lango stiklus, kurie statybos metu pradėjo išsokti iš rėmų ir kristi žemyn ant šaligatvių. Lyg

veidrodyje jame atspindi debesys, saulėtekiai, miesto vaizdai, skrendantys lėktuvai ir malūnsparniai.

Massachusetts valstijos rūmai yra ant Beacon Hill kalvos, tarp vadinamų “brownstone” namų fasadų. Pastatyti 1798 m. šie rūmai išsiskiria oro keleiviui savo blizgančiu auksu padengtu kupolu. Originalus kupolas buvo medinis, vėliau uždengtas variu, ir 1874 m. paauskuotas lakštais. Antrojo pasaulinio karo metu kupolas buvo nudažytas tamsiai, o 1997 m. uždengtas 23-jų karatų auksu.

XIV Lietuvių tautinių šokių šventės ženklas vaizduoja šokančią porą priešais tiltą. Tai yra memorialinis Leonard P. Zakim Bunker Hill tiltas, atidarytas judėjimui 2003 m. Šis tiltas išsiskiria savo baltumu ir grožiu. Jis yra pasaulio plačiausias kabelių vantinis tiltas, susilaukęs architektų bei inžinierių aukšto pagyrimo ir pripažinimo.

(Bus daugiau)

Taupykite Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelną padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%
1 metų iškeičiamas	1.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.50%

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 — \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.80%
1 metų	3.10%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	3.80%

Komerinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per **\$200,000,000**

PARAMA

www.parama.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir “Tėviškės žiburiams”.
Kas galite, paremkite juos auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

SPORTAS

Sportas ir politika gana tolimos savo prigimtimi žmonių veiklos sritys, tačiau gyvenime jos neretai susikerta, priversdamos pamąstyti, kokią įtaką šios abi sritys gali daryti viena kitai ir visai visuomenei.

Daug minčių ir svarstymų sukėlė nesena Lietuvos futbolininkų išvyka į Grozną, Čėčėnijos sostinę. Jie ten vyko "B" grupės komandų draugiškoms rungtynėms Rusijos futbolo klubo kvietimu. Jie ir parinko žaidynių vietą, kaip paprastai daro ir kitos komandos, priimančios atvykstančią žaisti pakviestą rinktinę. Tačiau šįkart Lietuvos futbolo

vykdytus ir vis dar tebevykdomus karo nusikaltimus bei nusikaltimus prieš žmoniškumą ir kitokius šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus". Pasak frakcijos seniūno Jurgio Razmos, demokratijos ir žmogaus teisių padėtis minėtame regione yra skandalinga ir neatitinka žemiausių demokratinio pasaulio standartų. Todėl neatsakingai priimami LFF sprendimai gali ne tik sukelti realų pavojų ten vykšančių asmenų saugumui, bet ir kompromituos Lietuvos, kaip demokratines vertybes išpažįstančios valstybės, autoritetą.

Lietuvos futbolininkai treniruotėje prieš varžybas

federacijos priimtas kvietimas ir įvykęs susitikimas Grozno stadione paliko nuosėdų ir svarstytinų klausimų ne tik Lietuvos, bet ir Kanados bei viso pasaulio spaudoje. Buvo atkreiptas dėmesys į Lietuvos konservatorių seimo narių grupės pareiškimą, kuriame jie prašė Lietuvos futbolo federaciją atšaukti lapkričio 12 d. numatytas draugiškas varžybas Čėčėnijos sostinėje Grozne. Pasirašiusiųjų Seimo Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nuomone "... pasiūlymu surengti draugiškas Lietuvos ir Rusijos futbolo komandų rungtynes Grozne Rusija akivaizdžiai siekia politinio tikslo – parodyti, kad Lietuvos sportininkai užsimerkia prieš tarptautinei demokratinei bendrijai plačiai žinomus faktus apie Čėčėnijoje, o ypač jos sostinėje Grozne ilgą laiką

Žurnalistai ir seimo nariai priminė, kad Čėčėnijos vardas ir politiniai ryšiai su Rusija nekelia pasitikėjimo ir spėliojo, kad Rusija, rengdama varžybas būtent Grozne, tikriausiai turi savų tikslų. Čėčėnija, paskutiniaisiais dešimtmeciais kariavusi du atsiskyrimo karus, dabar tapo Rusijos politiniu satelitu, kuriam už ištikimybę mokama labai konkrečiai: kasmet \$2,2 bln. Seimo narių grupės pareiškimame buvo priminta, kad Lietuva rėmė šios Šiaurės Kaukazo tautos nepriklausomybę; buvusio pirmojo Čėčėnijos prezidento Džoharo Dudajeva našlė tebegyvena Vilniuje. Bet

nepriklausomybės šalininkai buvo negailestingai sutriuškinti, dabartinis prezidentas R. Kadyrov atstovauja visai kitoms jėgoms. Žuvusio per sprogdinimą prezidento A. Kadyrovo sūnus, pasižymėjęs tik ištikimybe tėvui ir Rusijos prezidentui, 2004 m. V. Putino dėka buvo paskirtas Čėčėnijos prezidentu. Tai buvo Rusijai naudingas sandoris. R. Kadyrov bausmėmis, persekiojimais ir teroru užtikrina paviršutinę, labai sąlygišką ramybę ir, svarbiausia, vienybę su Rusija. Tėn laikas nuo laiko nugriaudi savižudžių vykdomi sprogdinimai, dingsta režimui nepalankūs žmonės, tarp jų neseniai rasta nužudyta Rusijos Memorial tyrėja Natalija Estemirova. Tarptautinė Human Rights Watch įspėja, kad Čėčėnijoje taikomos netgi kolektyvinės bausmės.

Maskvos valdžia užmerkia akis prieš jo vykdomą terorą ir žiaurumus, besaikį ir betikslį išlaidavimą. Valstybėje 55% bedarbių, ligoninės ir socialinės rūpybos įstaigos remia tarptautinė Raudonojo kryžiaus organizacija. Tuo tarpu Grozne pastatytas modernus 30,000 vietų stadionas už \$280 mln. Apie lėšų šaltinį klausimų niekam nekylo... Stadiono atidarymo dieną aikštėje žaidė geriausių pasaulio futbolo žaidėjų rinktinė, kurios kapitonu buvo pakviestas Diego Maradona. Tik Prancūzijos futbolo didvyris Zinedinas Zidane atmetė kvietimą. Šiemet kovo mėnesį Grozne lankėsi Brazilijos futbolo veteranų rinktinė, kurią Kadyrov apdovanojo brangiais rankiniais laikrodžiais su briliantais. Sportininkai pareiškė, kad juos domina tik žaidimas, o ne politika. Bet ar tikrai taip?

Sporto apžvalgininkai tokią R. Kadyrov aistrą futbolui

Apie sportą ir politiką

Čėčėnijos sostinė Grozno miestas

aiškina noru patekti į būsimų 2018 metų futbolo Pasaulio taurės žaidynių Rusijoje organizatorių sąrašą. V. Putinui toks sporto palaikymas – labai tinkama priedanga paslėpti savo tikruosius tikslus, žūtbut bet kokia kaina išlaikyti Čėčėniją savo vasalų tinkle, nukreipti pasaulio dėmesį nuo vykdomos šiame krašte tikrosios politikos.

Lietuvos futbolo federacija į visus priekaištus atsakė, teisindamiesi, kad tai buvusios ne formalios, bet tik eilinės, draugiškos varžybos. Jos buvo surengtos pagal įprastas taisykles: kviečiantieji parenka varžybų vietą, apmoka keliones ir pragyvenimo išlaidas. Jie taip pat primena, kad sportas – ne politika, ir atsisakymas žaisti sulauktų FIFA nepritarimo.

Lietuvos futbolininkai ne vieninteliai, kurie teisinasi apolitiškumu. Ne taip seniai ir JAV spauda pranešė apie Hollyvudo žvaigždžių paradinį koncertą R. Kadyrov 35-jo gimtadienio proga. Šventiniame koncerte dalyvavę Jean Claude Van Damme, Kevin Costner, Hilary Swank (vėliau apgailejęsi dėl tokio pasirinkimo ir atleidusi savo vadybininką), smuikininkė Vanessa Mae pagerbė savo apsilanky-

mu žmogaus teisių pažeidimais pagarsėjusį vadovą. Argi tai neprimena kito, jau buvusio Libijos diktatoriaus valdymo bruožų? Ar nieko nepasimokyta iš buvusių Gadhafi gerbėjų?

Lietuvos futbolininkai nepatyrė jokių nemalonumų Grozne, išskyrus pralaimėjimą (2:0) Rusijos komandai. Lietuvos futbolo federacija teigia: žaidėjai negavo jokių honorarų ar dovanų. Bet turėjusi būti eilinė sportininkų ir mažai žinoma išvyka tapo proga pakalbėti apie sporto ir demokratijos bei politikos santykį. Nežiūrint skirtingų veiklos sričių, sportas ir politika gali būti veiksmingi, jeigu jie kartu siekia santarvės tarp žmonių ir tautų, skatina fizinį tobulėjimą, laisvesnę ir saugesnę visuomenę. Bet jeigu sportu kaip skydu pridengiami valstybių negerai, prieštaraujantys demokratijos ir laisvos visuomenės principams politiniai kėsai, nusikaltimai žmonėms ir kitos negerovės, verta pagalvoti, kas svarbiau – greitai užmirštama pergalė (ar šiuo atveju – pralaimėjimas) ar negalima kitas, moralumu ir visuomenės interesais grįstas pasirinkimas?

Pagal *Canadian Press* ir Lietuvos spaudą parengė SK

MISIJONIERIUS iš Indijos

primena, kad jo apylinkėje gyvena 5000 vaikų ir veikia trys mokyklos, kurių mokiniams labai reikėtų rašiklių, rožinių, vartotų kortelių ar žurnalų. Jei kas galėtų pagelbėti, prašomi rašyti ar pagalbą siųsti adresu: Fr. Paul Cruz, P.O. Box – 691571, Kottiyam – P.O. Kollam – 691571, Kerala, India.

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Europa kuria palydovinio ryšio tinklą

Spalio mėnesį Prancūzų Gayanoje (P. Amerika) iš oro skrydžių bazės *Soyuz* raketa nuskraidino į erdvę du palydovus. Tai pirmieji Europos palydovinio ryšio programos, pavadintos Galileo vardu, darbai. *Soyuz*, sukurta šaltojo karo dešimtmečiais kaip tarpžemyninė balistinė raketa, pirmą kartą pakilo į erdvę ne iš savosios bazės Rusijoje. Skrydžius *Soyuz* kartos, kas ketvirtį pakeldama po pora palydovų, kol erdvėje skries visi 30 palydovų, užtikrindami Europai nuosavą palydovinio

ryšio tinklą. Šiuo metu Europos valstybės naudojasi JAV palydovinio ryšio tinklu.

Europos sąjungos valstybės tikisi, kad Galileo palydovinių ryšių tinklas, kainuosiantis 467 mln. eu, bus tikslus ir patikimesnis, gaunama informacija bus naudojama žemdirbystės, miškininkystės poreikiams ir paieškų bei gelbėjimo darbams. Jau 2014 metais bus siūlomos pirmosios nemokamos paslaugos navigacijai, nuo 2020 metų bus teikiamos ypatingos paslaugos pagal paraiškas. **SK**

Rusijos *Soyuz* raketa kelia pirmuosius Europos Galileo palydovinio ryšio tinklo palydovus

JAUNIMO ŽODIS

Lietuvių įkurtos “Bright Child Academy” sėkmės istorija

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

Mokslas – šviesa. Banalu, bet šventa tiesa! Kokiu žmogui užaugi, žinoma, visų pirma priklauso nuo genų ir tėvų auklėjimo, tačiau ir mokyklos vaiko vystymuisi reiškia labai daug. AL *Rytų pakrantėje* skaitytojai turbūt prisimena, kai esame rašę apie lietuvaite iš Floridos – Rūtą Bubnytę, kuri prieš trejetą metų, padedama savo gyvenimo išrinktajam Lukui, West Palm Beach miestelyje atidarė vaikų darželį “Bright Child Academy”, kurį lankė ir keli lietuviukai. Na, o prieš metus, taip pat spalio mėnesį lietuviai atidarė dar vieną darželį toje vietoje. Šios abi įstaigos ir, be abejo, jų vadovai išsikovojo puikią reputaciją, o jų verslas įvertintas aukščiausiais apdovanojimais.

Kaip žinia, buvusi kaunietė Rūta Bubnytė į JAV atvyko būdama 17 metų. Ji nuo vaikystės paslapčia svajojo kada nors tapti darželio mokytoja, nors buvo veikli ir kitose srityse. Na, o įstojus į kolegiją, lietuvis siekė verslo vadybos diplomo. Įpusėjęs mokslams, jai pasitaikė galimybė padirbėti darželyje. Tada ji suprato, kad tai galėtų būti ne tik svajonių darbas, bet ir geras verslas. Taip būdama vos 24-erių Rūta ryžosi savo bendrovės įkūrimui. Per tą laiką, kol ji dirbo darželyje, Rūta

“Bright Child Academy”.

Verslas nuo pat pradžių sekėsi gerai, jaunuoliai vis bandė kažką tobulinti, pradedant pastato apdaila, baigiant naujoviškais mokymosi programomis. Praėjusiais mokslo metais abu lietuvis vadovaujami darželiai dirbo pilnu pajėgumu – mokyklos buvo pilnos. Mokomąją programą baigė 50 vaikučių, tarp jų 4 lietuvačiai. Likusios amžiaus grupės tęsia mokslus ir šiais metais. Vasarą darželiai siek tiek tuštėja, tačiau prasidėjus naujiems mokslo metams abi mokyklos sparčiai pilnėja. “Labai didžiuojamės ir džiaugiamės, kad pirmasis mūsų darželis gavo ‘National Accreditation Commision for Early Education Program’ apdovanojimą/pažymėjimą. Tai yra aukščiausias valstybės įvertinimas visose darželio teikia-

vaikučių priežiūrą. Šis įvertinimas labiausiai atspindi darželio pasiekimus pedagoginėje srityje. Turint šiuos du apdovanojimus, ‘Bright Child Academy’ ir toliau laikosi savo užsibrėžto tikslo – teikti ir plėtoti aukšto lygio priežiūros ir mokymo paslaugas”.

Tikrai labai džiugu, kai nuoširdus lietuvių darbas įvertinamas aukščiausiais apdovanojimais. Šiuo metu Rūtai talkina 18 darbuotojų, tarp kurių yra ir jos tėtis Alvydas. Nors antrasis “Bright Child Academy” darželis atidarytas vos prieš metus, jis jau yra pilnai suremontuotas. Šis darželis neatsilieka nuo savo pirmojo: turi vaizdo kamerų sistemą, kuri leidžia tėvams stebėti vaikučius per internetą iš bet kurio pasaulio krašto, taip pat atnaujinti baldai, žaislai, žaidimų aikštelė ir mokomosios priemonės. Šiuo metu Rūta aktyviai dirba antrojo darželio plėtros klausimu: “Kadangi žemės nuosavybė mums tai leidžia, norėtume praplėsti pastato plotą. Teoriškai šis projektas mums leistų gauti leidimą prižiūrėti iki 100 vaikučių (šiai dienai galime rūpintis tik 45 mažyliais)”, – savo planais dalinasi lietuvaite.

Rūta nemažai dirba ir toliau sėkmingai plėtoja verslą, visgi lietuvaitei tai jokių būdu netrukdo gausinti ir savo pačios šeimą! Prieš pusmetį Rūta su Luku susilaukė dukros Karolinos. “Labai mėgaujamės tėvyste kartu nepamiršdami savo verslo. Karolinai šiuo metu yra 6 mėnesiai. Neabejotinai ji bus viena iš ‘Bright Child Academy’ mokinukų, kai jai sukaks vieneri” – džiaugiasi Rūta.

Ntrs. iš Rūtos Bubnytės asmeninio albumo

įgijo mokytojos diplomą, vėliau direktorės pažymėjimą. Planai buvo įvairūs: statyti naują darželį, įrengti darželį jau egzistuojančiose patalpose arba nupirkti jau įsteigtą ir veikiantį verslą. Finansų ir laiko atžvilgiu trečiasis variantas jaunai lietuvių porai buvo priimtiniausias. 2009 m. vasario 27-ąją Rūtos svajonė išsipildė – ji tapo oficialia darželio savininke, kurį pavadino

mūsų paslaugų srityse. Kad gautum tokį įvertinimą, reikia mažiausiai metų paruošiamojo darbo atliekant visus valstybės aukščiausių reikalavimų kriterijus” – pasakoja Rūta, “tą pačią programą diegiame ir antrajame darželyje. Taip pat ‘Bright Child Academy’ gavo ‘Gold Seal Quality Care’ apdovanojimą-pažymėjimą už puikų aptarnavimą, mokymo programą ir

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

**Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian**

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

**Fondas
Foundation**

www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

*Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.*

**Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.**

**Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.**

PADĖKA

*Pasaulyje viskas praeina, subyra:
Man liks vienas turtas – tai mano dvasia.
Ir jei atiduosiu ją Viešpačiui tyrą,
Mirtis suspindės man palaimos šviesa.*

AŲA

ALEKSANDRA SAKEVIČIŪTĖ-
BUBELIENĖ

1920.VII.29 – 2011.X.24

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Juozapui Marijai Žukauskui, OFM, kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir kun. Jonui Šileikai, OFM, už atnašautas laidotuvių Mišias. Esame nuoširdžiai dėkingi kun. Jonui ir diakonui dr. Kazimierui Ambrozaičiui už suteiktus pasakutinius palaiminimus ir maldas ligoninėje. Gili padėka "Angelų" choro vadovei Daliai Viskontienei, vargonininkei Danguolei Radtkei, bei visiems choristams už gražų giedojimą Mišių metu. Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą laidotuvių namuose, už šiltus raminančius žodžius ir už tokias gražias gėles. Ačiū už užprašytas Mišias ir už gausias aukas Prisikėlimo parapijai bei "Kretingos" stovyklavietei, kur velionė buvo ilgametė stovyklos šeimininkė. Didelis ačiū šeimininkei Birutei Stanulienei ir padėjėjoms už paruoštus skanūs pietus laidotuvių dalyviams bei visoms ponioms už suneštus pyragus. Dėkojame visiems palydėjusiems velionę į amžinojo poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Su nuoširdžia pagarba ir dėkingumu –

*Vytautas Bubelis, Vida Smailienė ir
Ilona Tarvydienė su šeimomis*

PADĖKA

AŲA

PRANUI LINKEVIČIUI

(1921.VIII.21–2011.VIII.21)

mirus, nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Vytui Staškevičiui, prel. Jonui Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose, atnašautas Mišias Lietuvos kankinių šventovėje ir maldas Šv. Jono lietuvių kapinėse. Gili padėka solistui Rimui Paulioniui už jautrų giedojimą, D. Radtkei už giesmes ir vargonavimą Mišių metu. Esame dėkingi karsto nešėjams ir Mišių patarnautojam. Ačiū brangiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už aplankymą laidotuvių namuose, dalyvavimą Mišiose ir palydėjimą į amžinąjį poilsį. Dėkojame už užuojautas, gražias gėles, užprašytas Mišias ir aukas "Kidney Foundation". Ačiū ponioms už suneštus skanūs pyragus, J. Gurklienei ir padėjėjoms už paruoštą skanų maistą. Jūsų visų nuoširdumo niekada nepamiršime.

ŠEIMA

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.**

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Dr. Edmundo Ringaus
netekusVelionis buvo sporto veikėjas ir
spaudos darbuotojas

Mūsų senesnės kartos tautiečiai krenta kaip rudens lapai. Be žinomo veikėjo ir žymaus fotografo J. Tamulaičio, amžinybėn neseniai iškeliavo ir kitas gerai žinomas Čikagos lietuvis – dr. Edmundas Ringus, kuris paskutiniuosius trejus savo ilgo gyvenimo metus praleido tėvynėje – Vilniuje. Šio 1918 m. rugpjūčio 28 d. Lydos apskrityje gimusio vyro širdis sustojo plakusi 2011 m. lapkričio 4 d. Vilniuje. Tėn lapkričio 6 d. jis ir palaidotas. Mišios už velionį buvo aukojamos lapkričio 19 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje Lemonte.

Baigęs medicinos studijas Freiburge, jis kartu su žmona Marija 1949 m. atvyko į Čikagą, kur atliko medicinos stažuotę ir gavo teisę verstis gydytojo praktika. Vėliau E. Ringus išėjo JAV armijon ir čia, turėdamas kapitono laipsnį, ėjo daktaro pareigas iki 1956 m. Vėliau vėl sugrįžo į Čikagą.

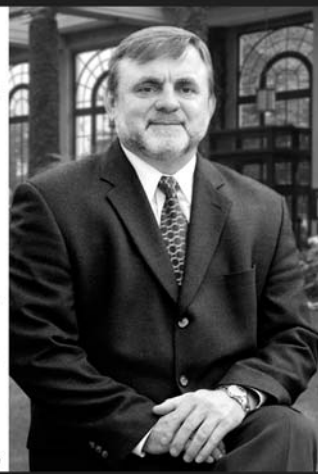
Čikagoje jis pasireiškė ne tik kaip gydytojas, bet dar darbavosi "Lituanicos" futbolo valdyboje (vieni metu buvo jos pirmininkas), priklausė Lietuvių golfo klubui, rašė straipsnius į spaudą. Žodžiu, buvo veiklus tarp Čikagos lietuvių. E. Ringus su žmona susilaukė dviejų vaikų: Dalios ir Juliaus. Julius, vėliau irgi gavęs medicinos daktaro laipsnį, ilgus metus žaidė "Lituanicos" vyrų futbolo komandoje, buvo vienas geresnių žaidėjų. Jo rungtyniavimo metais "Lituanicos" komanda buvo viena stipriausių futbolo vienuolių Čikagoje bei jos apylinkėse. A.a. dr. Ringaus žmona dr. Marija Juršėnaitė-Ringienė mirė 2004 metais.

Reiškiam užuojautą mirusiojo vaikams Daliai ir dr. Juliui, jo žmonai Lidijai, a.a. Edmundo vaikaičiams Darijai, Arui, Vytautui, Austei, Dainai bei dviem provaikaičiams.

Ilsėkis ramybėje, dr. Edmundai, Lietuvos žemėlėje, kurioje baigė ilgą ir prasmingą gyvenimo kelionę.

Edvardas Šulaitis

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO
NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man
JURGIS KULIEŠIUS
Maloniai ir sąžiningai
patarnausiu
Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca
 sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
 AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RĄŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

SLAUGOS NAMŲ
ŽINIOS

• Esame labai dėkingi VI-SIEMS, kurie paaukojo ar pirkto skanumynus ir rankdarbius "Labdaros" slaugos namų metiniame išpardavime. Esame dėkingi savanoriams, kurie visą dieną gana sunkiai tarnavo visiems. Ypatingas ačiū tiems, kurie paaukojo pinigų. Aukojo: \$800 – Toronto "Klevo lapai"; \$82 – A. Skilandžiūnas; \$50 – R. Girdauskas, L. Radzevičius, P. Saulėnas, R. Stravinskas, M. Zubrickienė; \$40 – P. Gaputis (K. Gapučio atminimui), B. Stončius; \$20 – B. Malizia, P. Ranonis. ES

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už **SKELBIMUS** ir **PRENUMERATAS**. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratai pasibaigus, po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesusimokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adresą lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

 FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2
 Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytę, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

 Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Vaikų dienos centras “Vilties angelas” Vilniuje

Vaikų dienos centrams Lietuvoje remti komitetas 2011 m. balandžio 12 d. posėdyje paskyrė \$1,500 “Vilties angelo” vaikų dienos centrui ir \$1,500 Kauno arkivyskupijos globojamiems Vaikų dienos centrams. 2011 m. lapkričio 1 d. gautas laiškas iš “Vilties angelo” – Vaikų dienos centro – vedėjos seselės Jolitos Matulaitytės, kuri rašo: “Nuoširdžiai dėkoju už auką. Pinigus skyrėme konkrečioms vaikų reikmėms tenkinti, pirkome mokyklinės priemonės, avalinę, miesto transporto bilietus (tiems vaikams, kurių tėvai nėra pajėgūs juos nupirkti), o vaikai jaučia nerimą važinėdami “zuikiu”.

V.d. centre esančių vaikų šeimos yra aplankomos centro darbuotojų. Štai ką rašo viena centro darbuotoja Lina Gervytė: “Vieną šaltą spalio vakarą ėjome aplankyti dienos centrą lankančių vaikų šeimas. Viena šeima gyvena bendrabutyje, ėjome tamsiu koridoriu, pilnu šiukšlių. Septyniolikmetis Artūras gyvena trečiame aukšte. Laiptinėje taip pat nėra šviesos. Artūras atidaro bendras trečio aukšto duris ir įleižia į apšviestą patalpą, kurioje žaidžia basi vaikai. Vyras geria ir rūko, moterys gamina vakarienę bendro naudojimo virtuvėje. Įeiname į berniuko mažutį kambarėlį, kuriame jis gyvena su mama ir penkiamečiu broliuku. Sienos seniai dažytos, purvinos. Artūras yra draugiškas, atviras ir pasakė,

kad mama yra nuėjusi pas kaimyną. Paprašėme ją pakviesti. Mama atėjo... gerokai išgėrusi. Ji atsiprašė ir pasakė, kad šiandien jos gimtadienis. Ji jau kelios savaitės dirba: šluoja lapus gatvėse ir parkuose. Atsiprašė, kad negali mūsų pavaišinti, nes neturi kavos, nė arbatos. Kalbėjome apie vaikų ateitį. Pokalbis buvo labai sudėtingas. Išėję iš jų kambario koridoriuje sutikome dar vieną mūsų centrą lankančią trylikmetį Robertą. Su juo išėjome iš bendrabučio, sukome per kiemą ir kilome laiptais aukštyje į apgriuvusio plytinio namo antrąjį aukštą. Tamsaus koridoriaus gale medinėmis plokštelėmis atitvertas buvo berniuko kambarys. Robertas gyvena su močiute, seneliu ir šešiolikmete sesute Daiva.

Prieš dvejus metus iš berniuko mamos, turinčios alkoholio priklausomybę, buvo atimtas butas. Nuo to laiko Robertas gyvena su seneliais. Kambarys šaltas, bute nėra vandens. Abu seneliai piktinaudžiauja alkoholiu. Močiutė mus pasitinka geranoriškai, ji kalba rusiškai užkimusiu balsu ir rūko. Netrukus įeina šalia gyvenanti kaimynė, kuri ima šaukti ir stipriai susibara su Roberto močiute. Moterys rėkia viena ant kitos su daugeliu rusiškų keiksmų. Berniukas jau dvi savaitės nelanko mokyklos. Ką jis veikia? Kur jis būna? Atsisveikiname ir išeiname į pelėsius, dūmais ir sugedusiu maistu dvokančią

erdvę. O kaip norėtusi imti ir sutvarkyti šių žmonių gyvenimus. Viską sudėlioti į vietas... Bet žmonės nėra plytos, kurias padedame ir jos ten būna tol, kol neperkeliamės į kitą vietą”.

Vaikai iš vargingų, nepasiturinčių bei alkoholio priklausomybę turinčių šeimų atvyksta į centrą iš mokyklų po pamokų. Jie yra pamaitinami ir prižiūrimi. Čia yra ugdomas bendravimas, draugiškumas. Čia daugelis jų išmoksta maldeles prieš valgį, čia skamba dainelės, vedami žaidimai. Vaikų dienos centrams Lietuvoje pagelbėti komitetas Toronte telkia lėšas. Čekius prašome rašyti: Lietuvos Vaikų dienos centrai. Siųsti komiteto išdininkei adresu: Mrs. V. Baliūnienė, 56 Ardagh St., Toronto, ON, M6S 1Y3.

O. Gustainienė

Baltijos valstybių parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkai lankysis Toronte gruodžio 1-3 d.d. Lietuvos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas – seimo signataras, tarptautinio Demokratijų bendrijų parlamentinio forumo pirmininkas, ilgametis seimo narys Emanuelis Zingeris. Latvijai atstovaus naujai išrinktas lietuvių kilmės URK pirmininkas Romualds Razuks, o Estijai – Marko Mihkelson. Baltijos valstybių URK pirmininkai kalbės **gruodžio 2 d. 2-4 v. p.p. Trinity kolegijoje Toronto universitete**, 6 Hoskin Ave., Combination Room. Simpoziumą rengia Munk institutas globaliniams klausimams. Gruodžio 2, 7 v.v. Kanados baltiečių federacija rengia estų, latvių ir lietuvių bendruomenių susitikimą su Baltijos valstybių URK pirmininkais estų namuose Toronte (958 Broadview Ave.). **Inf.**

VIETOJ KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUKAIS

įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: \$100 – Alvina Ramanauskienė; \$50 – Vincė ir Stasys Kneitai, Oshawa, ON, E. Kišonienė; \$40 – Aldona ir Vladas Vaitoniai, Aniceta Deksnienė ir šeima, Hamilton, ON; \$30 – Janė Vingelienė, Marija Borusienė ir vaikai Danutė, Algimantas ir Roma su šeima, Hamilton, ON; \$20 – Adelė Dobienė ir Audra, Ona, Alfonsas Budininkai, Hamilton, ON, Pranas Žibūnas; \$10 – Marija Mikelėnas-McLoughlin.

**KVIEČIAME į 26-ąją
kalėdinį koncertą-susikaupimą**

“Ši naktis – tik pradžia”

gruodžio 11, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos šventovėje

DALYVAUJA:

“VOLUNGĖ”

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS JAUNIMO CHORAS

TRUE NORTH BRASS

“ARFA”

Visi ateikit, kas tik gyvi ir dar judat...

THE BALTIC FEDERATION OF CANADA

Baltic
Foreign
Policy
Forum

Baltic Parliamentary Foreign Affairs
Committee Chairmen:

Marko Mihkelson (Estonia)

Romualds Razuks (Latvia)

Emanuelis Zingeris (Lithuania)

Ambassadors from all three
Baltic States.

A unique, open discussion about current and future foreign policy
issues affecting the Baltic States and the region with the Chairmen of
the Committees for Foreign Affairs of Riigikogu, Saeima and Seimas.

Friday, December 2nd, 7pm, Estonian House, 958 Broadview Ave. Toronto

Kalėdinė gerumo dovana

Sekmadienį, lapkričio 20, Toronto Prisikėlimo parapijoje įvyko tradicinė “Sriubos vakarienė”, skirta Lietuvos nepasiturinčių žmonių šalpos valgykloms paremti. Šiemet, minint 70-ąsias Sibiro tremčių metines, buvo pabrėžta, kad nemažai buvusių Sibiro tremtinių senatvėje irgi vargsta. (Plačiau apie renginį – gruodžio 13 d. nr.). Vakarienos rengėjai, Prisikėlimo parapijos socialinių reikalų komitetas, primena, kad šalpos vėjus Lietuvos vargstantiems žmonėms, ypač tremtiniais paremti, vyksta visą laiką. Jie kviečia visus, artėjant šv. Kalėdoms, vietoje įprastinių dovanų savo artimiesiems ar draugams, skirti auką “Alkanųjų Lietuvoje vajui” (per Toronto Prisikėlimo parapiją). **Inf.**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Metinė prenumerata:

\$80 - reguliari (paprastu paštu) • \$130 - reg. (1 klasės paštu)

\$100 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 - rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius - \$180, paprastu paštu - \$100 (Kan. dol.)

JAV: \$100 - reguliari, \$120 - rėmėjo • \$160 - 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.

Laikraščio adresas: TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON, L5C 1T3, Canada

El. paštas: tevzib@rogers.com

Tel.: 905 275-4672 Faksas: 905 275-4364

**Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
siunčiami nemokamai šešias savaites**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono,
Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ROYAL LEPAGE

**Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars**

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Sveikiname mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrių, kuris praėjusį sekmadienį atšventė savo metinę šventę ir iškilmingai dalyvavo su savo vėliava Mišiose.

• Gruodžio 2 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v.p.p., užbaigiamos Šv. Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo. Tą valandą visi skatinami privačiai pasimelsti, kad tarp mūsų jaunimo vėl atsirastų pasirenkančių dvasinio pašaukimo kelią.

• Gruodžio 4, sekmadienį, Mišių metu bus kandidatų Su-tvirtinimo sakramentui iškilmingas įvesdinimas, o po Mišių – pirmoji pamoka.

• Adventiniai susikaupimai mūsų šventovėse bus gruodžio 3 ir 4 dienų savaitgalį. Susikaupimus ves kun. Andrius Nenėnas, OFM, lietuvių pranciškonų provincijos sekretorius. **Lietuvos kankinių šventovėje** – gruodžio 3, šeštad., 11 v.r. Mišios su pamokslu (autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo “Vilniaus rūmų” 10.15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 4, sekmadienį – pamokslas sekmadieninių 10 v.r. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abi dienas prieš ir po pamaldų. **Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 3, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. **Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 4, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Wasaga Beach LB apylinkės valdyba praneša, kad ruošia lietuviams jau VII Kūčias, kurios bus gruodžio 17, šeštadienį, 3 v.p.p. Ta proga sekmadieninės Mišios irgi bus aukojamos ne sekmadienį, bet šeštadienį 2 v.p.p. prieš pat Kūčias. Bilietų skaičius Kūčioms yra ribotas ir dėl jų prašome kreiptis į Joaną Dūdienę tel. 705 445-6898 arba Rūtą Poškienę tel. 705 429-0790.

• Mūsų parapijos Jaunų šeimų sekcija maloniai kviečia šeimas dalyvauti šių metų kalėdinės eglutės renginyje, kuris įvyks gruodžio 18, sekmadienį, Anapilio parodų salėje. Vaikučius prašome registruoti iki gruodžio 4 d. Apie dalyvavimą praneškite Janinai 905 848-5236 arba Zitai 905 916-1200.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių lapkričio-gruodžio laidą galima įsigyti pas Birutę Matulaitienę parapijos salėje sekmadieniais po Mišių.

• Anapilio knygyne platinama naujausia žurnalo *Lithuanian Heritage* laida ir galima įsigyti knygelių vaikučiams, įvairių garsaploksčių bei vaizd-ploksčių, automobiliams lietuviškų lipinukų, kalėdinių atvirukų ir kalėdaičių (Kūčių paplotėlių).

• Mišios gruodžio 4, sekmad.: 10 v.r. už a.a. Izabelę Prasauskienę; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, gruodžio 4, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Bronių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, gruodžio 3, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Zigmą Mickevičių.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Dėkojame visiems prisidėjusiems prie Sriubos vakaronės organizavimo ir programos vedimo. Vakaro metu alkanų virtuvėms Lietuvoje buvo paaukota \$10,785. Dėkojame visiems už paramą.

• Pervisą Adventą ketvirtadieniais mūsų šventovėje nuo 6 v.v. vyksta Švč. Sakramento adoracija.

• Vyrų rekolekcijos “Bręsti tikėjime” vyks gruodžio 1 d. Pradėsime 6 v.v. Šv. Sakramento adoracija, tęsime 7 v.v. Mišiomis ir po jų susirinksime konferencijai ir diskusijoms. Nespėjantieji kviečiami prisijungti bet kuriuo metu. Konferencija ir diskusijos vyks anglų kalba, tad prašome paraginti ir lietuviškai nekalbančius ar silpnai kalbančius ateiti ir prisijungti, kad vyriškoje aplinkoje pakalbėtume apie savo tikėjimą. Susikaupimą ves diak. Kazimieras Ambrozaitis, susikaupimui parinkęs šūkį “Dievas gali tik mylėti”. Laukiame visų.

• Prisikėlimo parapijos KLMK dr-jos skyrius ruošia metinę agapę sekmadienį, gruodžio 4. Prasidės 12.15 v.p.p. parapijos salėje. Bus paskaitėlė, graži parapijos jaunimo programa ir skanūs pietūs. Prašome įsigyti bilietus iš anksto. Jie platinami po Mišių salėje. Visi kviečiami! Prašome nares atnešti pyragų pasivaišinimui ir loterijai laimikių.

• Gruodžio 9-11 d.d. parapijoje vyks adventinės rekolekcijos, kurias ves svečias iš Lietuvos kun. Andrius Nenėnas, OFM. Jis yra 35 m. amžiaus, mokslus pabaigė Italijoje, šiuo metu darbuojasi Vilniaus Bernardinų parapijoje ir eina pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos sekretoriaus pareigas.

• Organizuojamos jaunimo rekolekcijos gruodžio 15 d., 7 v.v. “Kretingos” stovyklos jaunimas kviečia visus parapijiečius, dartinčius ir buvusius stovyklautojus ateiti ir dalyvauti žodžiu, giesme ir pasidalinimais šiame jaunimo susikaupimo vakare, kuris bus ir anglų kalba. Po to vaišės parapijos salėje.

• Visi kviečiami į parapijos kalėdinį koncertą gruodžio 11 d. (žr. skelbimą 15-tame psl.).

• Kviečiame keliauti į Šventąją žemę 2012 m. kovo 6-15 d.d. Kaina \$1,999. Bus galimybė pratęsti kelionę 3 dienoms, aplankyti Petrą Jordanijoje.

• Neturinčius su kuo praleisti Kūčių vakaro kviečiame prie pranciškonų Kūčių stalo. Ketinančius atvykti prašome užsiregistruoti parapijos raštinėje.

• Kalėdaičių jau galima įsigyti parapijos raštinėje.

• Mišios sekmadienį, gruodžio 4: 8 v.r. už a.a. Ireną Morkūnienę ir Antaniną Leparskienę; 9 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 11 v.r. už a.a. Vladą Kobelskį; už a.a. Nijolę Barysienę; Prisikėlimo parapijos Kat. Moterų draugijos narių ir jų veiklos intencija.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

Išganytojo parapijos žinios

• Antrojo Advento sekmadienio pamaldos su Šv. Komunija 11.15 v.ryto. Pamaldų metu vyksta tikybos pamokos vaikučiams.

• Antradienį, gruodžio 6, 11 v. r. kalėdinės pamaldėlės su Šv. Komunija “Labdaros” slaugos namuose.

• Gruodžio 13, antrad. 7.30 v.v. kalėdinis tarybos posėdis Žilinskių namuose, Mississaugoje.

• Sekmadienį, gruodžio 18, 1 v.p.p. Vaikų kalėdinės pamaldėlės, po kurių vyks Kalėdų eglutė ir vaišės.

• Gruodžio 24 d. Kūčių Šv. Komunijos pamaldos 5 v.p.p.

• Pirmadienį, lapkričio 21, mirė Marta Dičmonaitė-Domašienė, gimusi 1914 m. gegužės 30 d., mirė sulaukusi 97 m. amžiaus; po gedulinių pamaldų T. P. York koplyčioje lapkr. 24 d., palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje; paliko liūdinčius Toronte – vaikaitį Kevin Ontonio ir giminaitę Viliūną Budrienę. Ilsėkis ramybėje!

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį LN pietūs vyks Vytauto Didžiojo menėje, o bare “Lokys” galima paragauti lietuviško alaus ir pažiūrėti lietuviškų tiesioginių transliacijų.

• Lietuvių Namai ieško ūkvedžio dirbti nepilnu laiku. Teirautis tel. 416 532-3311.

• LN valdybos posėdis – gruodžio 1 d.

Maironio mokyklos žinios

• Prisikėlimo kredito kooperatyvas padovanojo gražių aplankų visiems mokiniams per Ireną Rentelienę. Dėkojame.

• Dėmesio, tėveliai! Gruodžio 3 d. mokiniai bus fotografuojami mūsų metraščiui nuo JD klasės iki aukštesniųjų lituanistinių kursų. Prašome atitinkamai aprengti mokinius. 8-tos ir 12-tos klasės berniukus prašome apsirengti baltais marškiniais ir kaklaraiščiais.

• Tėvų komitetas kviečia visus tėvelius gruodžio 3 d., 9.15 v.r. į metinį tėvų susirinkimą mokykloje.

• Tradicinė Kalėdų eglutė įvyks mokyklos auditorijoje gruodžio 17 d. Kviečiame visus! Po to bus žiemos pertrauka. Grįšime į mokyklą po Naujų metų, sausio 15 d. **Živilė**

Vasario 16-osios šventė bus rengiama Toronto Lietuvių Namuose 2012 m. vasario 25 d. Šventė planuojama dviejų dalių: iškilmingas minėjimas ir vakaronė. Valdybos nutarimu, šventė rengiama lietuviškose patalpose rotaciniu būdu. Užpėnai vyko Anapilyje, pėnai Prisikėlimo parapijoje, 2012 m. įvyks Toronto Lietuvių Namuose. Po to vėl bus Anapilyje. Bus paskelbta platesnė informacija. Pasižymėkite šią datą savo kalendoriuose. Lauksime visų!

KLB Toronto apylinkės valdyba

LONG HAUL CLASS I DRIVER required to run Cnd/ Usa top pay; dedicated new tractors; no touch freight; verifiable tractor-trailer experience required. Call Aron 905-447-6481.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopa surengė Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą Aušros Vartų parapijoje lapkričio 27 d. Mišias atnašavo klebonas kun. P. Mališka. Prieš Mišias šauliai padėjo vainiką prie paminklinės lentos žuvusiems už Lietuvos laisvę. Giedojo parapijos choras, Mišias užbaigdamas Tautos himnu. Salėje susirinkusius pasveikino Antanas Žiukas ir šaulių vadė Dana Urbanavičienė. Ji pakvietė paskaitininką Vytautą Pečiulį, Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos vadą, į sceną. Garbės svečias įdomiai kalbėjo apie Lietuvos kariuomenę bei šaulių sąjungos veiklą Lietuvoje ir išeivijoje. Po paskaitos visi vaišinosi D. Urbanavičienės paruoštais valgiais.

Nuotraukoje (iš k.) Vytautas Pečiulis, Dana Urbanavičienė ir Antanas Žiukas

KLK Moterų draugijos Montrealio skyriaus metinė šventė bus gruodžio 11 d.; 10.30 v.r. Aušros Vartų šventovėje Mišios – už gyvas ir mirusias draugijos nares. Po Mišių klebonijoje vyks susirinkimas. Joana Adamonytė pasidalins kelionių išpuodžiais. Narės ir svečiai kviečiami dalyvauti.

A.a. Malvina Kalvaitytė-Mačionienė, 97 m. amžiaus, mirė lapkričio 24 d. Liūdi daug brolvaikių Kanadoje ir Lietuvoje. Po gedulinių Mišių Aušros Vartų šventovėje lapkričio 29 d., palaidota greta seniau mirusio vyro Juozo Notre-Dame-des-Neiges kapinėse. AS

Šv. Kazimiero parapija

“Auksinis ratelis” linksmai atšventė kalėdinį suėjimą parapijos salėje ketvirtadienį, lapkričio 24, su įvairiais sumuštiniais, vynu, pyragu ir kava. Pirmininkė Helen Kurylienė palinkėjo narėms ir svečiams linksmų Kalėdų. Jos padėjėjos – vicepirmininkė Lucy Mikalajūnienė ir iždininkė Angela Šlekienė. Nebus kito susirinkimo iki po Naujų metų.

Parapijos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 4, po 12 val. Mišių. Reikia išrinkti du naujus parapijos komiteto narius. Prašome visus parapijiečius dalyvauti.

Bernelių Mišios bus gruodžio 24 d., 9 val. vakare.

A.a. Vytautas Litvinas, 95 metų, mirė lapkričio 26 d. Vyras a.a. dr. Vitalijos Kudirkaitės-Giriūnienės-Litvinienės. Liūdi posūniai Ladas Giriūnas (Janina) Otavoje ir Linus Giriūnas Edmontone. Gedulines Mišias atnašavo kleb. kun. P. Mališka Šv. Kazimiero šventovėje. Velionis palaidotas Cote-des-Neiges kapinėse. Užuojauta šeimai. VL

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE S.T.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Kalėdinis TŽ numeris išeis gruodžio 13 d.

Kviečiame kalėdinius sveikinimus užsisakyti iki gruodžio 1 d. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką **TŽ** Asmeniniai bei atskirieji yra rėminiai, jų kaina – pagal užimamą plotą.

TŽ administracija bus atidaryta gruodžio 4 d. po 10 v.r. pamaldų iki maždaug 12.30 v.p.p.

Ateikite apmokėti prenumeratas bei skelbimus, užsakyti kalėdinį sveikinimą!